

vredede

TOEKOMST VAN ONZE
INDUSTRIELE SAMENLEVING II

MY ANDRIJAE VOOR

Jan Herweert '73

vrede

"VREDE" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.
maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER
PUBLICITEIT :
136 Bagattenstraat 9000 Gent
Prk. : 95.60.15 - Vrede v.z.w. - 9000 Gent
tel. 09/23.82.52

LEESGELD :
200 fr. per jaar - 20 fr. per nummer

Steunabonnement : 500 fr.

Verantwoordelijke uitgever :
M. Vanderborght
Echel 6
9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghgraeve,
Nadine Crappé, Eric De Bleeckere,
Chantal De Smet,
Jean-Pierre Everaerts, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire, Jan
Verwest, Bob Wolstijn, Wilfried De
Vlieghe, H. De Sutter.

LAY-OUT
Elie Elia en
Luk Vermeire

REDACTIESECRETARIS

Jo De Schuyter

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop

Centrum voor UNO-recht
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTENDIENST

Lotty Verwest - Carlos Van Vooren

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al
diegenen die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegenen die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

DRUKKERIJ

Gakko - Gent.

VREDESFONDS

Voor de aankoop van een papiersnijmachine

Edmond Löder - Gent -	1.000 fr.
Alderwereldt - Oostende :	100 fr.
L. Kongs - Gent :	90 fr.

	1.190 fr.

Bijdragen kunnen gestort worden op Prk. 95.60.15 van Vrede vzw. Gent.

Voor een hospitaal in Vietnam.

Esperantogroep "Progresso" Gent : 500 fr.

VOOR DE AKTIE VOOR 'CHILI'

Aster Bekhof : 500 fr, Hubert Lampo : 300 fr, Ward Ruyslinck : 1000 fr.,
Raoul Servais : 100 fr., Carlos De Roover : 300 fr., Jan Crayebeckx :
250 fr., Jan de Wilde : 200 fr., Renaat Braem : 500 fr., Guido Roscam :
50 fr., Elie Elia : 50 fr., Paula Brughgraeve : 50 fr., Jo De Schuyter : 50 fr.,
Jan Emiel Daele : 200 fr., J.L. Broeckx : 100 fr., Marcel De Keersmacker :
200 fr., Paul De Vree : 500 fr., Jaap Kruithof : 500 fr., J. Versou : 50 fr.,
Daniel Van Hecke : 200 fr., Willem Pee : 100 fr., Lijst Jan De Bruycker :
350 fr., Piet Frantzen : 1000 fr., Bob Paulus : 250 fr., Robert Missiaam :
100 fr., Karel Van Gheluwe : 200 fr., Richard Van Hecke : 500 fr.,

Hartelijk dank aan alle stoters.

OOSTENDE

Folklore uit Vietnam.

Muziek, zang en dans.

Zaterdag 22 december om 20 u.

Feest en Kulturpaleis - Wapenplaats.

aandeel in de kosten : 100 fr.

DE POSTBODE BELT SLECHTS EEN MAAL.

In de loop van de maand december zal de postbode u een kwijt-
schrift van 200 fr. aanbieden voor het abonnementsgeld voor
'VREDE' 1974.

U kunt ons tijd doen sparen door dit met de postbode af te
handelen. Bij afwezigheid betaal bij voorkeur het kwijtschrift
in us postkantoor.

Zo dit niet mogelijk is, schrijf dan dringend het bedrag
over op Prk. 95.60.15 van Vrede vzw. - Gent.

UIT DE INHOUD

Voorpagina : Jan Verwest	
Edito	3
Van weektot week - E. De Bleeckere	4
Vredeskongres te Moskou - W. Weydts - C.V.L.	5
Aktueel - T. Bailleul	8
Het (vredes)middel en 's werelds kwaal - G. Grub	10
De republiek Guinee-Bissau	10
Chili - C. Mathieu	14
Dokument - Wilfried De Vlieghe	18
Ethiopië - Alain Clauwaert	21
Bijdrage van het Colam - W. Timmermans	22
Voor luigaglezers - Ad Interim Jan Verwest	23
Amerika - STefaan Oplinus	24

edito

DE TIJD DRINGT.

Bijna dagelijks worden we gekonfronteerd, met snel op elkaar volgende gebeurtenissen in de internationale politiek. Ieder van deze feiten, beïnvloedt in min of meerdere mate, de bestaande internationale krachtsverhoudingen.

Terwijl we, sinds enkele tijd, een onmiskenbare ontwikkeling naar internationale ontspanning vaststellen zien we dat bepaalde krachten niets onverlet laten om het opgang zijnde proces af te remmen. Er is de militaire staatsgreep in Chili; de oorlog in het Nabije-Oosten met als hoogtepunt de dag van 25 oktober waarop Nixon - zonder raadpleging van zijn NATO partners - alle Amerikaanse militaire krachten in de wereld mobiliseerde. Portugal, dat de onvoorwaardelijke steun geniet van de V.S. voor zijn koloniale oorlog in Afrika, was het enige land dat onvoorwaardelijk zijn basissen ter beschikking stelde voor de luchtbrug tussen de V.S. en Israël. Via Brazil-export werd, door de reactionaire en financiële machten, een aanval ingezet voor de versterking van haar economische macht. West Europa werd, als gevolg van de inzet van het Petroleumwapen, met nieuwe problemen gekonfronteerd. Met de vaststelling van de kwetsbaarheid van de Europese economie werd eveneens, door de verklaring van de negen ten overstaan van de houding van Israël, een kleine correctie in de gemeenschappelijke visie op het probleem van het Nabije Oosten vastgelegd. En dan was er de nieuwe staatsgreep bij de NATO bondgenoot Griekenland.

Het imago van deze militaire alliantie, die zogezegd werd opgericht om de vrijheid en de democratie te verdedigen, heeft eens te meer een deuk gekregen. Zelfs de meest fervente verdedigers van het Atlantisch Pakt zitten verveeld met de aanwezigheid aan hun zijde van militaire dictaturen als deze van Portugal, Turkije en Griekenland.

Ook het recente optreden van de V.S. heeft een aantal vragen doen oprijzen tenoverstaan van de Amerikaanse dominerende rol in de NATO. Zelfs Secretaris Generaal Luns, heeft moeten erkennen (Het Volk 23/11), dat Amerika wel wat eerder de NATO en de hoofdsteden van Europa had kunnen informeren.

Bij dit alles stellen we vast dat onze regering niet weet op welk been zij moet gaan staan. Uit dit alles blijkt dat ons land, minder dan ooit, zijn eigen koers bepaalt, laat staan over een eigen zienswijze beschikt voor het vastleggen van een internationale politiek die kan beantwoorden aan de verwachtingen en de belangen van ons volk. Intussen stellen we vast dat, ten minste door de twee belangrijkste regeringspartijen B.S.P. en C.V.P. - in Kongressen besluiten worden genomen en verklaringen afgelegd waarvan men niets, maar dan hoegenaamd niets, terugvindt in de door de regering gevoerde politiek.

Of het nu om haar houding gaat ten overstaan van de gebeurtenissen in Chili, Brazil-Export, de rol van Portugal in Afrika, het Nabije Oosten, de Petroleumcrisis of de Griekse dictators, steeds stellen we vast dat tussen woorden en daden een schijnbare onoverbrugbare kloof bestaat.

Nochtans bemerken we dat in dit land een steeds grotere beweging los komt tegen de door de regering gevoerde buitenlandse politiek.

De vakbonden, jeugdorganisaties, vrouwen- en kulturele verenigingen nemen steeds meer, in naam van de miljoenen landgenoten die zij vertegenwoordigen, stellingen in waarin zij duidelijk positie kiezen voor een buitenlandse politiek die meer beantwoordt aan hun zienswijze over vrede en rechtvaardigheid. Op enkele uitzonderingen na blijft het hier ook, meestal, bij goed bedoelde verklaringen die niet gevolgd worden door een koncrete inzet, de wil om noodzakelijke druk uit te oefenen, om de regering naar een andere richting te sturen.

De bestaande politieke structuren in dit land, de zorgvuldig opgetrokken zuilen, het diep doordrongen wantrouwen tegenover andersdenkenden en de voorrang die gegeven wordt aan "la petite politique", waarbij voor alles de machtsposities nagestreefd worden, zijn hier zeker niet vreemd aan. Het wordt echter hoog tijd dat ieder zich bewust wordt dat de inzet te belangrijk is om langer de kat uit de boom te kijken. De recente gebeurtenissen tonen ons aan dat een verder afwachtende houding wel eens katastrofaal zou kunnen worden. De uitbouw van een breed front van Belgische vredeskrachten, of hoe men het ook wil noemen, wordt een dringende noodzaak.

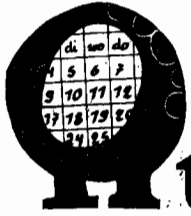
De problemen waarover de democraten van dit land - zij het dan nog met bepaalde nuances het eens zijn, zijn heel wat talrijker dan deze waarover grondige meningsverschillen bestaan.

Het Wereldkongres der Vredeskrachten te Moskou, met zijn 3.200 afgevaardigden uit 143 landen, van 126 internationale organisaties, heeft zeker het bewijs geleverd dat de dialoog kan worden op gang gebracht. De Belgische delegatie op dit Kongres, samengesteld uit vertegenwoordigers van organisaties en strekkingen van gans onze samenleving, heeft duidelijk de mogelijkheid aangetoond dat wederzijds begrip en samenwerking mogelijk zijn over deze problemen die voor de mensheid essentieel zijn. Er moet dus een stap verder worden gezet.

Het is juist dat in dit land reeds in die richting inspanningen werden gedaan. Met uitzondering van de 8-Meibeweging, die dan toch teveel gebonden bleek te zijn aan bestaande structuren en afhankelijk van de door regeringspartijen gevolgde politiek, zijn de initiatieven beperkt gebleven tot een onregelmatige samenwerking tussen jeugd en vredesorganisaties of tot tijdelijke bondgenootschappen rond bepaalde actuele problemen. Zonder de noodzaak en het belang hiervan te onderschatten, of er de voortzetting van te miskennen lijkt het onmisbaar de dialoog op een hoger en breder plan op gang te brengen.

Wij geloven dat dit de belangrijkste opdracht is van al diegene die, niet met woorden maar met daden, willen bijdragen opdat ook door ons land een buitenlandse politiek zou worden gevoerd die beantwoordt aan de verzuchtingen van ons volk.

van week

tot week

15.10 - 21.10.73

- Twee jaar en half na de tussenkomst van het leger in de Turkse politiek, de afkondiging van de krijgswet en de brutale repressie van de linkerzijde worden in Turkije algemene verkiezingen gehouden. In afwezigheid van de verboden Turkse Arbeiderspartij behaalt de Republiekeinse Volkspartij van Bulent Ecevit (centrum-links) de overwinning maar niet de meerderheid.

o **o**oespraak van president Sadate : Egypte is bereid tot een staakt-het-vuren op voorwaarde dat Israël zich onmiddellijk terugtrekt uit de in 1967 bezette gebieden.

Antwoord van premier Meïr voor de Israëliische Knesset : Het vuur zal slechts gestaakt worden als de Egyptische en Israëliische legers verslagen zijn. De Perzische Golf staten verhogen eenzijdig de ruwe petroleumprijs met 17 t.h., terwijl de Arabische landen beslissen tot het gebruik van het olie-wapen door een geplande progressieve vermindering van de produktie. Tegen de V.S. en Nederland wordt een onmiddellijke olie-boycot ingezet.

- Verbod in Chili van elke politieke activiteit aan individuen, groepen of partijen door de fascistische junta. Een duizendtal door de Volksfrontregering genationaliseerde ondernemingen worden terug in privaatbezit gegeven.

- Nixon ontslaat de voor hem te hinderlijk geworden prokureur Cox, leider in het Watergate-onderzoek. Minister van justitie Richardson weigert nog langer verantwoordelijk te zijn voor de Nixon-justitie en neemt ontslag.

22.10-28.10.73

- Goedkeuring (op de onthouding van Volkschina na) in de UNO-veiligheidsraad van een Sovjet-Amerikaanse resolutie die een onmiddellijk en ter plaatse staakt-het-vuren vraagt in het Midden-Oosten en de toepassing van de Uno-resolutie van 1967. Israël en Egypte gevolgd door Syrië aanvaarden het voorstel. Niettegenstaande een 2e Uno-resolutie voor een staakt-het-vuren maakt Israël hiervan gebruik, met de stilzwijgende goedkeuring van de V.S., om het 3e Egyptische leger in de Sinaï te omsingelen.

Onder voorwendsel van "onduidelijke bedoelingen van de Sovjet-Unie i.v.m. het Midden-Oosten" zorgt Nixon, in een poging de aandacht af te leiden van zijn wankelende positie i.v.m. Watergate, voor een provokatie door het in alarmtoestand brengen van de Amerikaanse kernmacht met totale veronachtzaming van de Nato-bondgenoten, die dan ook hiertegen protesteren. Een resolutie van de niet-gebonden landen die voorziet in de oprichting van een UNO-urgentie-strijdmacht met uitsluiting van de 5 permanente leden van de veiligheidsraad wordt door de veiligheidsraad aangenomen.

- Le Duc Tho weigert de Nobelprijs voor de vrede, samen met Kissinger hem toegekend, te aanvaarden wegens de voortdurende oorlogstoestand in Z-Vietnam, door de houding van de VS en de Thieu-regiem veroorzaakt.

- In Portugal beslist de democratische oppositie, die voor het eerst op eenheidslijsten alle strekkingen (socialisten, kommunisten, kristenen) verenigde, niet aan de verkiezingen van 28.10 deel te nemen wegens de politieke repressie die elke kans tot het voeren van een verkiezingsstrijd onmogelijk maakt!

-- Opening te Moskou van het wereldkongres van de vredeskrachten over alle vraagstukken rond de vrede, veiligheid en onafhankelijkheid in de huidige wereld.

29.10 - 4.11.73

- Te Montevideo bezet het leger de universiteit, het laatste bolwerk tegen de fascistische diktatuur van Bordaberry na de staatsgreep van juni l.l. in Uruguay.

- Terechtstelling te Kenitra van 15 van de 16 terdoodveroordeelden wegens de poging van 3 maart l.l. (de derde sedert 1971) tot omverwerping van de Marokkaanse monarchie.

- De algemene UNO-vergadering erkent Guinee-Bissau als soevereine staat. De VS en Engeland, in gezelschap van de fascistische regimes stemmen tegen.

- Voorstel van Frankrijk aan de overige leden van de E.E.G. tot het houden van regelmatige Europese top bijeenkomsten. Het Franse initiatief kan gezien worden in het raam van de recente wrijvingen tussen de VS en zijn atlantische bondgenoten i.v.m. de Midden-Oosten crisis en de steeds dreigender inflatie.

- De Arabische staten beslissen het olie-wapen zwaarder te laten doorwegen in het Arabisch-Israëliisch konflikt en hun produktie (30 t.h. van wereldprod.) onmiddellijk met 25 t.h. t.o.v. sept. te verminderen.

- Op een achtergrond van groeiende sociale en economische moeilijkheden geeft de herdenking van Papandrou, leider van de democratische partij EDA, aanleiding tot anti-fascistische en anti-Amerikaanse manifestaties met tientallen gekwetsten.

5.11 - 11.11.73

- Tegenover de scherper wordende Arabische olie-boycot nemen de 9 EEG-ministers een resolutie aan waarin de noodzaak wordt onderlijnd voor Israël, de in 1967 bezette Arabische gebieden te ontruimen.

- Terwijl in Madrid een pauselijk diplomaat, monseigneur Casaroli, onderhandelingen voert met het Franco-regiem over "aanpassingen" van het konkordaat van 1935 tussen het Vaticaan en Franco, beginnen 7 priesters in de speciale priestergevangenis van Zamora een hongerstaking tegen de speciale priesterbehandeling voortvloeiend uit dat konkordaat. Ze eisen het lot te delen van de politieke gevangenen. De akties voor de afschaffing van de Zamora-gevangenis breiden zich uit in andere delen van Spanje.

- Na een bezoek aan de paus geeft kardinaal R. Silva Henriquez, aartsbisschop van Santiago-de-Chile, blijk van een verregaand opportunisme wanneer hij verklaart aan de nieuwe Chileense regering dezelfde medewerking te hebben aangeboden als die aan de marxistische regering van Allende verleend.

- Het Amerikaanse kongres gaat voor het eerst voorbij aan een veto van Nixon tegen een wet die de macht van de president beknop om de VS in een oorlog te betrekken. Anderzijds lanceert de Amerikaanse vakcentrale AFL-CIO van G. Meany een kampanje in de richting van het Kongres voor de afzetting van Nixon i.v.m. Watergate.

- In Z-Viëtnam vermenigvuldigen zich de luchtbombardementen met VS-medeplichtigheid tegen de bevrijde zones, in schending van de maanden oude Parijse akkoorden en lijkt een politieke oplossing verder dan ooit verwijderd.

- Het bezoek van Kissinger aan verschillende Arabische landen mondt uit op de hervatting van de diplomatieke betrekkingen VS - Egypte, en een technisch akkoord over het staakt-het-vuren tussen Israël en Egypte op 22.11 door de veiligheidsraad reeds opgelegd. De overeenkomst krijgt niet de onverdeelde goedkeuring van alle Arabische staten.

12.11. - 18.11.73

- Oprichting van het B. Russell Tribunaal II over de repressie in Brazilië, Chili en Latijns-Amerika.

- In Athene vormt de bezetting van de technische hogeschool door anti-diktatuur-gezinde studenten het uitgangspunt voor een volksrevolte tegen het fascistisch regiem. De afkondiging door Papdopoulos van de krijgswet voor gans Griekenland en de militaire repressie met tientallen doden, honderden gewonden en duizenden arrestaties vernietigen de liberalisatie-mythe van de enkele maanden oude burgerlijke regering van premier Markezinis.

Vredeskongres

HET VREDESCONGRES VAN MOSKOU indrukken.

De indrukken weergeven die men op een congres als dit van Moskou opdoet is een onmogelijk werk.

Laat mij dan ook eenvoudig zeggen dat het er waren van tevredenheid en ontzag. Over de technische zijde, en over de behandelde problemen zal ik hier niet uitwijden, anderen zullen het in dit blad ongetwijfeld doen. Wel kan ik zeggen dat alle, maar dan ook alle problemen, die met Vrede te maken hebben, behandeld werden, eerlijk en open, daarvoor mijn tevredenheid.

De organisatie zelf was volledig harmonisch met het kader waar de voornaamste gebeurtenissen van het congres doorgingen, het congressenpaleis van het Kremlin, groots, machtig, perfect, daarom mijn ontzag.

Wat vooral heeft getroffen, de werkzaamheden van het congres ter zijde gelaten, is het onthaal. Men voelde de wil die heerste om het congres in een atmosfeer van eerlijkheid en wederzijds vertrouwen te laten doorgaan. Alles werd in het werk gesteld om het verblijf van het niet juist te tellen aantal congressisten aangenaam te maken, en hun werk te vergemakkelijken.

De geest van de Belgische Delegatie was die van het ganse congres, getekend door de veelzijdigheid van de vertegenwoordigde strekkingen en meningen, veropenbaard door open en vrije discussies, bezegeld door late vriendschappelijke bijeenkomsten maar vooral geïnspireerd door het gemeenschappelijk doel: Vrede! Nieuwe vrienden werden gemaakt en samen werd beslist het congresbeleven te bestendigen door verdere gemeenschappelijke vredesarbeid

in België.

Wat er ook uit het Moskouse vredestreffen voor de wereld moge voortvloeien, er werd een stap vooruitgezet, een geweldige stap, en, zoals ik het reeds te Moskou zelf aan onze Belgische vrienden zegde: Het vredescongres van Moskou was en blijft een succes, alleen omdat het bestaan heeft. Alle Belgen die konden meewerken aan dit slagen zullen soms met heimwee terug denken aan het nuttige werk, aan de mooie culturele en ontspanningsavonden, aan de gezellige bijeenkomsten. Er was zoveel te beleven en te zien tot en met Vlaamse katholieken die in een Koptenkerk belanden en nadien wanhopige ritten zonder uitzicht door de Moskouse metro maakten.

De delegatie die uit België naar Moskou trok was een voorbeeld omdat werkelijk iedereen en alles vertegenwoordigd was, een delegatielid vertelde zelfs, zonder dat ook naar een vezel van 's mans wezen vertrok, dat sommige Belgische deelnemers zichzelf vertegenwoordigden. Laat ons nu hopen dat zij allen, naar hun respectieve vrienden, kennissen en medestanders de boodschap van Moskou zullen uitdragen en kunnen doen medebelevan. De vredeswil die te Moskou aan de wereld werd bekend gemaakt moet in Vlaanderen, Wallonië en Brussel doorbreken. Met dat deel zijn we uit Moskou teruggekomen.

Tot slot nog die indruk die velen met mij deelden, wanneer we te Moskou in het vliegtuig stapten voor de terugreis: "Que partir c'était mourir un peu".

.W. Weydts.

PERSBERICHT

De Belgische delegatie bijeen te Moscou op het Congres der Vredeskrachten hecht er aan de nadruk te leggen op het positief karakter van dit Congres. Vertegenwoordigers van 110 internationale organisaties en instellingen, alsmede 3000 personen uit 143 landen namen er aan deel.

De delegatie stelt het bijzonder op prijs dat een brede waaier van problemen die de mens in zijn bestaan direkt raken, in een geest van dialoog en openheid konden worden behandeld. Dit gebeurde in 14 gespecialiseerde commissies.

De rijkdom van de uiteenlopende opvattingen die op het Congres tot uiting kwamen, kreeg ook vorm in de aangenomen standpunten over bepaalde problemen. Toch werd over alle meningsverschillen heen, een eensge-

zindheid bereikt om van alle regeringen in de wereld een spoedige en gevoelige verbetering van hun politiek van ontspanning, vrede en internationale gerechtigheid te eisen, gebaseerd op het principe van het recht op zelfbeschikking van alle volkeren en vreed. De Belgische delegatie spreekt zich uit om aan de besluiten van dit Congres op het nationale vlak het nodige gevolg te geven. In dit verband zal de delegatie zo spoedig mogelijk opnieuw te Brussel bijeen komen.

De delegatie roept alle krachten die met de vrede begaan zijn op, zich in een geest van samenwerking actief in te zetten voor vrede en rechtvaardigheid in de wereld.

*Moscou, 31 oktober 1973.
zame coëxistentie.*

Alle hieronder geciteerde Belgische deelnemers sloten zich aan bij deze oproep.

Ignas Lindemans - afg. A.C.W. direkt. Studiedienst A.C.v., Jean Marie Lepage - dé. Fromt Com. Symdic. Secr. Rég SCS. Roger Oosterlinck - afg. A.C.W. - studiedienst KWB., Jules Pollé - dé. M.O.C. - Fraternité et Solid., Michel De Man - afg. A.C.O.D. Oost-vl. - Gew.Sekr. ACOD onderwijs, Victor Michel - dé. M.O.C. - prés.nat. MOC, Nick Leynse - afg. A.C.W. - wereldsolidariteit, Walter Weydts - afg. B.U.V.V. - 0/voorzitter Provenc. Raad W.Vl. - Jean Verjans - dé. M.O.C. - secr. reg. SCC., Louise Cuypers - afg. Soc. Vooruitziende Vrouwen. - Nat. Kom., Augusta Mazy - dé. Femmes Prév. Social, Maurice Caron - afg. A.C.O.D. - voorz. ACOD onderwijs Gent, Gui Riboux - dé.

Com.Vietnam Charleroi - secr. synd. - Gilbert Hubert - afg. I.O.T. - Oxfam Antwerpen, Thérèse Stiévenart - dé. Pax Christi, Erik De Bleekere - afg. BUVV - Vrede, Joseph Gerard - dé. UBDP, Georges De Poovere - afg. Katholieke Jeugdraad - nat.secr. MILAC, Abbé Macquet - dé. U.B.D.P., Karel Maes - afg. B.U.V.V., Jean Dubosch - dé. UBDP - avocat, Yves Van de Steen - observator Centrum Uno-recht V.U.B., Paulette Pierson - dé. Com. Soutien lutte contre Col. et apartheid, Leo Madelain - afg. BUVV - verantw. werkgroep Cultuur - Dr. Juris, René Klutz - dé. UBDP - séc. nat., André De Smet - afg. Vrede-vzw studie en infocentrum voor vrede en ontwikkelingsproblema-

tiek, Abbé Tony Dhanis - Cons. Paix et develop., Remy Gillis - afg. K.P.B., Michel Vincineau - rap. com. désarm., Chantal De Smet - afg. Bureau Overleg-komitée Vrouwendag, Annette Pettinger - dé. UBDP, Isabelle Blume - Cons.Mond. Paix - Prés UBDP., Abbé Paul Carette - dé. Pacem in Terris, Cecile Goetghebuur - Rolin - dé. U.B.D.P., Charles Et. Lagasse - dé. M.I.R., Jean Van Lierde - dé. I.R.G., René Marchandise - dé. M.C.P. komitee voor Europese Veiligheid en Samenwerking - Kanunnik Raymond Goor - Robert De Gendt - Gilbert Mousset. Conferencie Van Christenen - Georges Thill.

MEN MOET ZIJN HANDEN DURVEN VUIL MAKEN AAN DE VREDE.

„Het Wereldcongres der Vredeskrachten in Moskou (24 - 31 oktober j.l.) was niet bedoeld om eensgezinden samen te brengen rond het vredesprobleem. Ook niet om het communistisch regime te gaan steunen. Nee, de enige bedoeling was om met allerlei organisaties en groeperingen van de ganse wereld - die nog altijd op een of andere manier met elkaar in onvrede leven - tijdens een congres tot dialoog te komen, los van allerlei oude vetes en los van de koude oorlog. Samen op zoek gaan naar een vreedzaam samenbestaan was de grote opdracht. Vrede maken doet men niet met zijn vrienden, maar met zijn „vijanden“... en dat maakt de zaak precies zo moeilijk! Met mooie morele verklaringen over de vrede komt men nergens... men moet zijn handen durven vuil maken aan de vrede! ”

Dat vertelde ons Ignace Lindemans (studiedienst ACV) die samen met Nick Leynse (Wereldsolidariteit) en Roger Oosterlinck (K.W.B.) het A.C.W. op dat congres vertegenwoordigde.

„Sinds 20 jaar leven wij in het westen in onvrede met Rusland en de oostlanden. Vanuit politiek en vooral vanuit onze moreel-christelijke visie hebben wij de opdracht te zoeken naar vredesmogelijkheden. Theoretisch waren er al wel mogelijkheden om de weg naar die vrede aan te duiden : de NAVO bvb. als louter defensieve gemeenschap. Maar de oorlogs-

dreiging, de bewapeningswedloop en de oorlogspsychose als middel tot die vrede kunnen wij niet verdedigen, omdat zij in wezen onrechtvaardig en gevaarlijk zijn. Niemand weet immers waar de negatieve middelen ons naar toe leiden. Sinds vijf à tien jaar zijn er de ontwapeningsbesprekingen tussen Europa en de V.S. Vanuit de publieke opinie nam de christelijke arbeiders beweging het officieel standpunt in om die strekking van Europese veiligheid en samenwerking te ondersteunen. Vandaar dat ons ook de vraag werd gesteld of wij wilden deelnemen aan het wereldcongres „Vrede in de Wereld”.

EEN GEDURFDE STAP

Oorspronkelijk werd het wereldcongres gepland door de communistische vredesorganisaties die dan de andere organisaties uitnodigden. De andere landen en regimes wilden echter een eigen inbreng, een eigen zeg hebben en vooral vrij kunnen spreken op die bijeenkomst. Vandaar dat vanuit de verschillende organisaties uit de ganse wereld een inrichtend comité werd samengesteld dat dan zelf uitnodigde. De verscheidenheid was dan ook groot : 3.000 deelnemers waren er aanwezig. De afvaardiging van India (200 man) bvb. was heel anders samengesteld dan die van Europa. Van Italië (100 man) waren de helft christen-democraten, voor België (40 man) waren er zowel christenen socialisten als liberalen, en voor Nederland was vooral de jeugd sterk vertegenwoordigd.

Voor het A.C.W. betekende deze bijeenkomst een nieuwe aanknopingspunt bij een van haar oude tradities n.l. een vredesbeweging zijn. De cirkel van „wij doen er niet aan mee omdat wij er niet aanwezig zijn, of, wij zijn er niet aanwezig omdat wij niet meedoen” werd hier doorbroken. Een bewijs dat onze beweging ook bereid is en het aandurft risico's te nemen.

VERTROUWEN NOODZAKELIJK

Het congres betekent een belangrijke stap naar de werkelijke vrede. Vanuit wantrouwen en koude oorlog kan men geen veranderingen opdringen in een ander land, wel vanuit veiligheid, openheid en vertrouwen. Is het mogelijk dat wij bereid zijn iets te leren van de anderen, en de anderen van ons? In dat verband werd er heel wat gesproken over „de rechten van de mens”. Vrede en eerbiediging van die rechten gaan inderdaad samen. Wij mogen echter van onze eis tot erkenning van de rechten van de mens geen nieuw (psychologisch) wapen maken in de koude oorlog! Wij mogen bvb. in de Oost-westverhoudingen, van de realisatie in Oost-Europa van het recht op informatie, politieke meningsuiting, vrijheid van vereniging geen voorafgaandelijke voorwaarde maken voor ontwapening, afbouw van de oorlogsdreiging, veiligheid en vrede. Tijdens het congres werd dat beklemtoond door Brezjnev toen hij zei dat er met de Rechten van de mens langs

beide zijden kan geschermd worden. Als wij de onvrijheid (inzake informatie, vereniging...) van de Russische staatsburger aanklagen, kunnen zij ons tekorten aanwijzen in het recht op arbeid, onderwijs, gelijke behandeling, gratis gezondheidszorg e.a.

RESULTATEN

In verschillende commissies (vrede in het algemeen, Zuid-Oost-Azië, Midden-Oosten, Latijns-Amerika, ontwapening, sociale aspecten en de rechten van de mens, economische wetenschappen en technische samenwerking, leefmilieu, onderwijs, e.a.) werd er gedurende meer dan twee dagen gediscussieerd en een eindrapport opgemaakt. Ook de minderheidsproblemen kwamen aan bod. Bijv. het erkennen door de staten van het recht op dienstweigering voor de gewetensbezwaarden.

Aan het slot van het congres werd een algemene oproep tot de wereld aanvaard, die zich uitspreekt tegen bewapening, oorlogsdreiging en onrecht, en voor vrede, nationale integriteit en rechtvaardigheid.

De tekst is te lang om hier te worden aangehaald. Wij kunnen hem als Belgen geheel onderschrijven.

De resultaten van het Congres der Vredeskrachten zijn moeilijk nu al te meten, vooral omdat er op basis van de bijeenkomst in Moskou een nieuwe weg geopend werd die nu stap voor stap betreden wordt. Het staat echter nu al vast dat :

- Het congres een ernstige poging is op wereldvlak van alle krachten die vredesgezind zijn. Het samenbrengen van verschillende organisaties met uiteenlopende strekkingen en tendenzen (waaronder ook de religieuze) in een mondiaal treffen is betekenisvol om de koude oorlog te doorbreken
- Het congres was een manifestatie van vertrouwen. Mensen die elkaar vanuit hun eigen wereld wantrouwden leerden er mekaar kennen.
- Die mensen zijn ook in dialoog getreden via de verschillende commissies.
- Ook voor de publieke opinie bewees het congres dat de wil om met elkaar in vrede te leven, sterker is dan de bewapeningswedloop.

VERDERE ACTIE

Het congres roept alle deelnemende organisaties op om de verschullende rapporten en actieoproepen goed te keuren en ze volgens eigen mogelijkheden in praktijk te brengen. Om dit te doen kunnen zij zich richten op het principe van waardering en onafhankelijkheid van de betrokken bewegingen en organisaties.

Het wereldcongres vraagt ook aan het inrichtend comité dat het congres voorbereidde, steun om de contacten tussen de deelnemende organisaties te vergemakkelijken. Aan de nationale delegaties wordt gevraagd om in eigen land volgens eigen voorwaarden en methodes gelijkaardige bijeenkomsten te organiseren. Zo kan de verdere werking en de samenwerking tussen de nationale organisaties verzekerd worden.

C.V.L.

GOEDKOPE ENERGIE OF DE DOOD VAN EEN FABEL.

De petroleum-krisis die zich steeds scherper stelt is niet alleen het gevolg van de oorlog tussen Israël en de Arabische landen. Zij smeulde reeds sedert lang in het Midden-Oosten en de oorlog heeft ze slechts bespoedigd. Zij schept een nieuwe toestand die niet meer te keren is en die helemaal anders moet bekeken worden zowel van het standpunt der olieproducenten, de maatschappijen en de olieverbruikers. Wanneer de houding van de Arabische landen te berde wordt gebracht met de verantwoordelijken van de petroleum-maatschappijen baart het geen verwondering volgende uitslatingen te horen "In hun plaats zouden we juist hetzelfde doen"; "Tijdens tientallen jaren hebben ze niet begrepen dat ze de sleutel van een schatkamer bezaten"; of nog deze : "De goede tijd is in elk geval voorbij. Ze zullen steeds meer de controle over hun energiebronnen in handen nemen en hun voorwaarde opdringen."

Na het oprichten van het machtige kartel der petroleum-maatschappijen volgde de oprichting van de niet minder machtige organisatie van de OPEP-landen (Organisation des Pays Exportateurs de Pétrole) waarvan de strategie noch door de maatschappijen, noch door de regeringen der verbruikers of de Gemeenschappen (zoals de EEG) zal kunnen bepaald worden.

BEVOORRADING VAN BELGIE IN PETROLEUM. (duizend ton)

Totaal	30.580

waarvan :	
Algerie	2.157
Tunesië	37
Libië	3.757
Egypte	47
Liban	344
Irak	1.764
Saoedi Arabië	5.449
Koeweit	4.243
Katar	615
Mascate en Oman	716
Zuid-Yemen	144

Totaal der Arabische landen	19.277
Iran	3.292

Globale invoer der "NEGEL" in 1972 Met transit door Rotterdam (duizend ton)

		waarvan via Rotterdam
België	36.000	19.800
W. Duitsland	111.900	26.200
Frankrijk	124.300	-
Italië	119.300	-
Nederland	83.00	82.300
Groot-Brittannië	99.600	3.200
Denemarken	6.400	-
Ierland	2.600	300

AKTUEEL

Gewoon het spel te leiden leren de grote maatschappijen zich langzamerhand te onderwerpen aan andere eisen. Nu reeds gehoorzamen zij aan een produktie- en exploitatieplanning die door de olieproducerende landen opgedrongen wordt. En nu wordt het klaar dat ze onderworpen zijn aan de wisselvalligheden van de politiek; het gebeurt dat ze geen petroleum mogen leveren aan "vijandige" landen (Nederland, de Verenigde Staten, Portugal) of dat ze druk moeten uitoefenen op de regering der VS opdat zij hare politiek in het Midden-Oosten zou wijzigen. Wanneer zij te veel tegenstribbelen bij de eisen van de producerende landen worden hun installaties gedeeltelijk of volledig genationaliseerd. De represaillemaatregelen die ze zouden kunnen nemen (het praaieren van schepen b.v.) zijn allesbehalve doeltreffend.

Bij dit alles rijst de vraag : moeten de maatschappijen slechts nog instrumenten zijn voor prospectie, exploitatie, vervoer, raffinage en distributie? Moeten zij aan de olieverbruikers de "politieke" rol overdragen die hun bevoorrading zou verzekeren? Deze ideeën treden de laatste tijd steeds meer op de voorgrond in regeringskringen en bij de petroleummagnaten. Maar niets laat voorzien dat de regeringen de taak van de private sektor willen overnemen.

Reeds voor het uitbreken van het konflikt in het Midden-Oosten voorzagen de experts aan de hand van statistieken, dat het wereldverbruik van de petroleum (voornamelijk van Europa, Japan, de VS en Canada) zou stijgen van een miljard ton in 1970 tot meer dan twee miljard in 1980. Dit waren de vooruitzichten van gisteren die steunden op een betrekkelijk gematigde prijs van de petroleum en een gematigde uitbreiding van het energieverbruik. Deze vooruitzichten zullen voortaan op een andere basis moeten berekend worden. De nieuwe petroleumrijzen die door de producenten worden gevraagd beduiden kennelijk slechts een etappe in de aan de gang zijnde prijsstijgingen. Men mag dus voorzien dat bij een proportionele prijsverhoging de twee miljard van 1980 vijf of tiehtaal duurder zullen kosten dan het miljard ton van 1970. De tijd van de goedkope energie is voorbij. Hoe zullen de Westerse landen op deze overbelasting reageren? Het is moeilijk te voorzien maar het staat vast dat op dit domein een verdere economische uitbreiding die gepaard gaat met een intensieve verspilling, volledig uitgesloten is. De keus der doelstellingen zal spoedig volledig moeten herzien worden.

T. BAILLEUL.

Uit een parlementaire vraag blijkt dat het agentschap Belga, op de begroting van de diensten van de Eerste Minister, volgende subsidies ontvang : voor 1970: 1.759.080 fr., voor 1971 : 6.086.159 fr., en voor 1972 : 6.348.400 fr. Dus geld van jan en alleman. Opvallend is het intussen dat teksten van democratische organisaties zo moeilijk via Belga in de kranten geraken...

"De Vlaamse Oudstrijder" het tijdschrift van de V.O.S. schrijft soms zinnige zaken in betrekking met de vrede. Sommige medewerkers van het blad schijnen zich echter niet te kunnen ontdoen van hun vroegere sympathiën en 'het daarbij passende jargon. Zo lezen we in nr 20 dat het geplande jaar van de rechtvaardigheid een jammerlijk eenrichtingsverkeer is. Oost Priesterhulp krijgt dus een pluim voor haar strijd tegen "het onrecht achter het beruchte ijzeren gordijn..."

Aan het paneelgesprek over "Vrede wat doe je er aan" dat op 11 november te Diksmuide gehouden werd worden slechts enkele lijnen gespendeerd. Ook geen woord over de mannen van Were Die die Ignaas Lindemans zijn komen aanvallen. Dat noemt de V.O.S. een kontestatie die op een jeugdnamiddag niet kan ontbreken." Were Die wordt echter niet genoemd.

De A.S.L.K. heeft in de loop van 1971 haar principieel akkoord gegeven om een programma van duizend woningen voor rijkswachters, gespreid over 5 jaar, ten belopen van 1,4 miljard te financieren....

Uit een antwoord op een parlementaire vraag van dhr Poma komen we te weten dat het totale krediet voor 1972 voor alle almoezeniers (wedden, verbruiksuitgaven en materiaal enz.) 30 miljoen frank beloopt waarvan 28 miljoen terugslaat op de katholieke almoezeniersdienst.

Het Gentse Stadsbestuur heeft aan de acteurs van Nieuwe Scene, die er Mister Buffo opvoerden, verboden een oproep te richten voor de petitie ten gunste van Chili. Het college van deze stad is samengesteld uit CVP en BSP met als burgemeester, de als conservatief beroemde oud senator Van Daele. Het standpunt van deze laatste is dus in de lijn van zijn politiek. Maar heeft de B.S.P. fraktie dan niets te zeggen? Wordt de internationale solidariteit dan zo gemakkelijk overboord gegooid?

TE ZOT OM LOS TE LOPEN

Ondanks Nixon al zijn mogelijke troeven uitspeelt schijnt hij de grootste moeite te hebben om zijn hoofd boven water te houden. Wat hij gisteren kordaat weigerde gaat hij wel vandaag doen. Zijn bandjes laten beluisteren. Als bij toeval zijn de belangrijkste gesprekken niet hoorbaar. Intussen zakt het vertrouwen van de openbare opinie in de president. Uit de recente gallup blijkt dat het aantal Amerikanen die Nixon als president willen zien verdwijnen gestegen is van 14 t.h. in mei naar 43 t.h. in september om 47 t.h. te bereiken in oktober. Vijf en vijftig Amerikanen geloven dat Nixon liegt als hij over de Waterbandjes spreekt! Nog slechts 28 t.h. staan achter de president die steeds maar blijft beweren op zijn "post" te zullen blijven... Agnew zegde dit ook...

Le Monde van 25 november publiceert een verklaring een zekere Agursky - vriend van Sakharov - een van die "Russis che dissidenten" die zoveel plats krijgen in onze pers. In antwoord op een verklaring van Ry Medvedev die in de ontspanning de mogelijkheid voor een grotere liberalisering ziet schrijft o.m.: "... de Amerikaanse parlementairen, geleid door senator Jackson, zijn in de beste tradities van het Amerikaanse volk die destijds de wapens opnamen om de slavernij te vernietigen en die, vandaag, de vernietiging eisen van alle na-weën van de slavernij in gans de wereld..." "...Mensen als senator Fulbricht, die zich verzetten tegen het voorstel Jackson, zijn de direkte erfgenamen der slavendrijvers uit de zuidelijke staten..."

Het gebeurde tijdens de recente oorlog in het Nabije Oosten. Toen de Amerikaanse luchtbrug naar Israël op gang kwam weigerde Italië zijn basissen terbeschikking te stellen. West Duitsland was eveneens niet erg ingenomen met het feit dat van op haar grondgebied wapens naar Israël werden vervoerd. Washington heeft het dan zijn "bondgenoten" uit de NAVO maar eens duidelijk gemaakt dat zij braafjes in de lijn te lopen hadden... of...

Als bij toeval kwam een fotograaf van het Agentschap Belga in de Limburgse Bossen Minister Cools en zijn familie tegen per fiets. Deze foto haalde zelf de eerste bladzijde in "De Standaard". Met dergelijke toevallige ontmoetingen organiseert men zijn "public relations" ziet u. Volgens de bij ons in voege zijnde politieke normen is dit belangrijker dan het been stijf houden wanneer de petroleummaatschappijen u onder druk zetten...

De politieke commissie van de Algemene vergadering van de O.V.N. keurde met 84 stemmen tegen 3 en 23 onthoudingen een resolutie goed tegen het Apartheidsbeleid in Zuid Afrika.

De tegenstemmers waren de Verenigde Staten, Groot Brittannië en Portugal...

Onze franstalige landgenooten hebben met de RTB sportjoernalist Luc Varenne zeker de hoofdvogel afgeschoten. Bij de viering van het 50 jarig bestaan van de nieuwsdienst vertelde hij, bij een uitzending over de overstromingen in ons land - zijn enige niet sportreportage - het kleine volk te hebben doen wenen met een verhaal over een verloren gelopen hondje... haal over een verloren gelopen kindje...

Edmond de Rotschild, voorzitter en eigenaar van de Compagnie Financier en die in juni j.l. ten persoonlijke titel, voor een bedrag van 100 miljoen Fr.fr. - 17 t.h. van het kapitaal van de derde Bank van Californië in handen kreeg, - heeft zijn geldbeugel opengedaan en een steun van 2 miljoen dollar in de regeringskas van Israël gestort.

Voor het papier, nodig voor het drukken van één uitgave van het dagblad "De New York Times" moeten er, naar het blijkt, een hectare bomen uitgeroeid worden.

Doe zo voort heren, de gemeenschap zal, om het in onze welvaartmaatschappij mogelijk te maken hele bladzijden publiciteit op te nemen, beter wel de gebroken potten betalen.

VREDE

HET (VREDES)MIDDEL EN 'S WERELDS KWAAL.

Naar vrede verlangen alle mensen, maar niet altijd dienen onze daden die wensen!

De mensengemeenschappen zijn oorden die daden vragen en geen woorden! Welke daden?

Allereerst de meest voor de hand liggende: vermijden de oorzaak te zijn van vredesverstoring! Hoe? B.v. door niet

direct op te vliegen als iemand je haast omverloopt. Eerst nagaan of het met opzet geschiedde of niet. En eventueel: verontschuldigen aanvaarden!

Werd je onrecht gedaan, verschaf jezelf dan geen recht, maar dien klacht in.

Het is de morele plicht van gezagsorganen en overheidsinstanties aan je klacht gevolg te geven. Waar dit nagelaten wordt mag aangenomen worden dat de Overheid niet "rechten", maar "belangen" dient. Wie zo schuld op zich laadt zaait drakentanden.

Men dient de vrede het meest positief door zelf geen recht te schanden.

Om weelderig te bloeien dient de vredesbloem ingeplant te zijn op rechtsgrond!

Dit alles geldt voor gebuurlieden als voor gebruuastaten. Individus en naties verzekeren zich een vreedzaam bestaan door zo op te treden!

Het is simpel.

Het is even simpel rust- en vredesverstoorders te vervolgen. Tenminste het ware simpel wanneer er een wetgeving van kracht was die rechtsschennissen en machtsmisbruiken strafbaar

stelde! Als men, wie niet luisteren wil, deed voelen dat "misdaad niet loont".

Maar zulke wetgeving ontbreekt. De boze machten hebben vrij spel. Boos nu is elke macht die haar wil en belang aan "anderen" wil opdringen. Het is tragisch voor de mens in een gewetenloze wereld te moeten leven die "het mensenrecht" tot een bespotting maakt als zij maar vet kan smeren'.

Om wille van de menseneer (of zijn wij soms geen "redelijke wezens"?) dient dat type "zoogdieren" (meer dier dan mens!) aan de kaak gesteld als onwaardig de erenaam van mens te dragen. Dat kon voor hen funest worden want wie jacht op dezulke maakt zou niet beschuldigd kunnen worden van "moord". En zij zouden bovendien meer gemeten worden met hun eigen maat als "macht" aan hun leven een eind zou maken. De macht tot doden die de kleine David eens had, is nu in handen van zesjarigen die al herhaaldelijk dodelijk troffen met vuurwapens. Daar moet men helemaal niet sterk voor zijn!

Ik wil hiermede maar aan 't verstand brengen (aangenomen dat machtswellustelingen zo iets bezitten!) dat het gevaarlijk is het machtsargument in te roepen ter rechtvaardiging van criminele handelingen.

En daar het de vrede in gevaar brengt kan elk geweldgebruik crimineel geheten worden.

Helaas, helaas, helaas! , zoals een stem uit het publiek op het "Proses

voor eerherstel" (x) erg triviaal riep om politieke zeden uit onze tijd te brandmerken "ze zouden de japstok van een negerhoofd hebben afgelikt als ze er "zaakjes" mee konden doen"!

De geleerde en deskundige leden van Hoge Vergaderingen als de UNO slaagden er niet eens in te definiëren wat een "aanvaller" is. Bij het eropflakkeren van de oorlogsbrand in het Midden-Oosten was er zelfs een Achtbaar Minister die voorstelde naar middelen te ZOEKEN om het brandje (dat best een wereldbrand kon worden) te doven! Was dat een onnozelaar of een totentrekker? Het middel is van oude gekend! Dat werd een vergadering toegevoegd die de partijen tot de tanden gewapend hadden en ontsteld DEDEN nu de wapens gebruikt werden waar ze aan verdiend hadden. Zo zie je dat het middel wel simpel is, maar de wereldkwaal van zulke aard is dat "men" het niet wenst te gebruiken om geen materiële belangen zeer te doen. En de dieren hebben eenmaterieel en geen geestelijk leven!

Geert GRUB.

x) "De grote verrader was een kleine garnaal"

Bij de auteur à fr. 100 verkrijgbaar te Heide-Kalmthout.

3e wereld

DE REPUBLIEK GUINEE-BISSAU.

De republiek Guinee-Bissau is gelegen tussen Senegal, in het noorden, en Guinee in het zuiden. Guinee-Bissau is ongeveer 36.125 km² groot en bestaat uit een kontinentaal gedeelte, een reeks kusteilanden en de Bissagos archipel. Het aantal inwoners bedraagt ongeveer 700.000 en omvat verschillende etnische groepen o.a. Balantes, Mandiaques, Foulas, Mandingues en Pepels. De Kaap-Verdische archipel bezit een grote strategische waarde. Het is midden de Atlantische Oceaan gelegen, juist voor de Groepkaap (Senegal) en bezit, rekening

houdend met de 10 belangrijkste eilanden (waarvan San Tiago de belangrijkste is), een opp. van 4.032 km².

In Guinee-Bissau is arachide de voornaamste cultuur, maar het vee is er de voornaamste rijkdom. Daarbij komt de visvangst en de houtwinning. Petroleum prospectie, vroeger heimelijk ondernomen, kon niet worden verder gezet wegens de oorlog. De afwezigheid van statistieken belet een juiste appreciatie van de aktuele rijkdommen van de nieuwe staat.

De Kaap-Verdische eilanden, onderhevig aan een cyclische droogte en hongersnood, hebben nauwelijks andere rijkdommen dan visvangst en landbouw.

LUIS DE ALMEIDA CABRAL, boekhouder, werd 42 jaar geleden te Bissau geboren. Hij richtte de Afrikaanse partij voor de onafhankelijkheid van Guinee-Bissau en de Kaap Verdische eilanden (PAIGC) op en is sindsdien lid van de leiding in deze partij. Gedurende de periode van de ondergrondse activiteiten in Bissau werd Cabral bekend als een van de top-organisators van de partij in Bissau en andere stadscentra. Na de oprichting van de PAIGC diende hij het land te verlaten. Hij trok naar Senegal omdat de Portugese politieke politie (PIDE) hem op de hielen zat. In 1961 werd hij sekretaris-generaal van de Nationale Werkers Unie van Guinee-Bissau, een positie van waaruit hij een intensief politiek werk verrichtte. Vier jaar later, uit erkenning voor zijn werk, werd hij lid van de Oorlogsraad. Sinds 1971, werd hij verantwoordelijke voor de nationale heropbouw van de bevrijde gebieden. Hetzelfde jaar, werd hij lid van de Permanente Kommissie van het Uitvoerend Strijdkomitee, samen met zijn broer Amilcar Cabral, en Aristides Pereira, de huidige sekretaris-generaal van de PAIGC.

MAJOOR FRANCISO MENDEZ (Chico Te), voorzitter van de raad van kommissarissen. Hij is 34, geboren in de stad Encude in het zuiden van Guinee Bissau. Hij verbrak zijn studies om zich bij de strijd tegen het Portugees kolonialisme aan te sluiten. Chico Te deed dienst als politiek kommissaris van de PAIGC van 1960 tot 1962. Het jaar daarop nam hij een functie waar als politiek activist in de administratieve regio van Bafata, in het oosten van Guinee-Bissau. In 1963 werd hij dan politiek en militair kommissaris voor de guerilla groepen in het noordelijk deel van het land. Een gebiedsdeel waar de gewapende strijd in 1964 uitbrak. Tijdens het eerste kongres van de PAIGC, gehouden in 1964, werd hij lid van de politiek bureau van de partij. Naast zijn andere verantwoordelijkheden doet hij sinds 1965 dienst als politiek kommissaris in de Oorlogsraad. In 1967 werd hij tot ideologisch hoofd benoemd van het politiek en ideologisch trainingskomitee van het Centraal Comité van de PAIGC, een functie die hij waarnam tot 1970, en vertegenwoordiger van het Politiek Bureau op het noordelijk front. In 1970-71 was hij nationaal hoofd van de logistiek van de Oorlogsraad, en in 1971-73, van het Uitvoerend Strijdkomitee.

MAJOOR JOAV BERNARDO VIEIRA, president van de Assemblée. Hij vervoegde de gewapende strijd in 1960. De 34 jarige elektricien werd geboren te Bissau, hoofdstad van de vroegere Portugese kolonie. Hij is lid van het Permanent sekretariaat van het uitvoerend strijdkomitee, de organisatie die het politiek bureau van de PAIGC in 1970 verving. Vieira deed dienst als politiek en militair hoofd van de administratieve regio van Cato van 1961 tot 1964 en later als militair hoofd van het zuidelijk front. Tijdens het eerste kongres van de PAIGC, gehouden in 1964, werd hij tot lid verkozen van het politiek bureau van de organisatie, en in 1965 werd hij afgevaardigde voorzitter in de Oorlogsraad. Hij was gedelegeerde van het politiek bureau aan het zuidelijk front van 1967 tot 1970, en werd voor 1970-71 tot nationaal hoofd benoemd van de militaire operaties. In 1971 werd majoor Nino lid verkozen van het Uitvoerend strijdkomitee en van de Oorlogsraad, posities die hij innam tot hij president werd van de Nationale Volksvergadering.

DE ONAFHANKELIJKHEIDSVERKLARING VAN DE REPUBLIEK GUINEE-BISSAU.

De onafhankelijkheidsverklaring van Guinee-Bissau stelt, dat de eerste objectieven van de nieuwe staat "de totale bevrijding van het volk van Guinee Bissau en de Kaap Verdische eilanden, en de unie van beide gebieden tot een sterk en vooruitstrevend vaderland" zijn. Details van de unie zullen later, na de bevrijding van de 2 gebieden, worden uitgewerkt. Het is de bedoeling een Hoge volksvergadering (People's Supreme Assembly), van Guinee en de Kaap Verdische eilanden te vormen.

Op het buitenlands vlak wordt gestreefd naar "een versterking van de banden van combatieve solidariteit en broederschap met al de volkeren van de Portugese koloniën." De republiek steunt alle volksoorlogen voor onafhankelijkheid en vrijheid, i.h.b. de strijd van de Arabieren tegen het Zionisme.

De onafhankelijkheidsverklaring herbevestigt de principes van vreedzame coëxistentie, wederzijds respect voor nationale soevereiniteit, non-agressie, non-interventie in binnenlandse aangelegenheden en het verlenen van wederzijdse voordelen. De republiek wenst vriendschappelijke en coöperatieve banden te onderhouden met haar burens, met alle onafhankelijke Afrikaanse staten, en met alle staten die haar soevereiniteit erkennen en de strijd nationale bevrijdingsstrijd van het volk van Guinee-Bissau steunen.

De nationale volksvergadering verklaarde alle autoriteiten en instituties van de "Portugese koloniale staat" als "illegaal" en heeft al haar akties geannuleerd. Sinds de oprichting van de republiek had Portugal geen enkel recht meer om aangaande de staat nog om het even welke verantwoordelijkheid op zich te nemen.

De Vergadering nam een aanvang met de heurziening van alle akkoorden, pakt en overeenkomsten betreffende Guinee-Bissau. Het vocht tegen het Portugese kolonialisme, niet het Portugese volk, met wie men banden van vriendschap en samenwerking wil aanknopen.

Volgens de grondwet zal de nieuwe republiek een Nationale vergadering en een Staatsraad bezitten. De PAIGC wordt de leidende politieke partij genoeme, die wordt beschreven

als de "hoogste uitdrukking van de soevereine volkswil." Het zal beslissen over de politieke lijn van de nieuwe staat. De Nationale vergadering is het hoogste machtsorgaan. Het zal wetten en resoluties stemmen en beslissen over fundamentele vragen van binnenlandse en buitenlandse politiek, het kan maatregelen genomen door andere staatsorganen, vernietigen of wijzigen. Het wordt voor een periode van 3 jaar verkozen en moet minstens 1 maal per jaar samenkomen. De Nationale Vergadering zal, middels regionale raden, die worden samengesteld op basis van zonale raden, die de tussenschakel vormen met het dorpskomitee, de representatieve organen van het volk vormen. Het zal worden verkozen middels directe verkiezingen en het algemeen kiesrecht vanaf 15 jaar.

De staatsraad zal de funkties van de assemblee uitoefenen wanneer deze laatste geen zitting houdt. De staatsraad zal tevens de normale funkties van een staatshoofd uitoefenen - ratifikatie van verdragen, verdediging van de grondwet, afkondigen van wetten, enz. Haar president zal de staat vertegenwoordigen op internationaal vlak en hij is tevens hoofd van de Revolutionaire Volksstrijdkrachten.

Er is eveneens een raad van 8 kommissarissen en 8 onderkommissarissen. Het zal de politieke, economische en sociale politiek van de Staat alsmede de verdediging aflijnen.

De grondwet erkent de Universele Verklaring van de rechten van de mens, garandeert het burgerrecht om suggesties en klachten aan staatsorganen te richten en benadrukt de gelijkheid van alle burgers voor de wet. Het doel van de republiek is tevens "een einde maken aan de exploitatie van de mens door de mens." De eigendommen van de koloniale staat zullen omgevormd worden tot nationaal bezit.

De voorzitter van de staatsraad is Luiz Cabral, broer van wijlen Amilcar Cabral. De voorzitter van de raad van de staatskommissarissen is Francisco Mendes. Andere kommissarissen zijn : Nino Vieira (het leger), Pedro Pinos (het leger), Vasco Cabral (ekonomie en financiën), Jose Araugo (Staatsadministratie) en Avdoulaye Barry (justitie). Van de acht staatskommissarissen is de meest gekende Victor Saude Maria (buitenlandse Zaken), die nu een Afrikaanse rondreis maakt. Aristides Pereira blijft sekretaris-generaal van de PAIGC.

PERSONALIA.

We vernemen het overlijden, tengevolge van een verkeersongeval, van dhr. Jef Depuydt, medewerker van de vzw. Ruimte en van het jeugdtehuis OHK te Oostende.

Jef Depuydt was oud leider van de Chiro en K.J.M. West Vlaanderen. Hij was slechts 24 jaar.

Bij het ongeval zijn echtgenote en twee vrienden zwaar gekwetst. Wij bieden aan de familie en de vzw. Ruimte onze oprechte blijken van deelneming, en een spoedig herstel voor mevrouw Depuydt en Mieke en Toon Catteeuw.

BESTEL NU UW WENSKAARTEN VOOR 1974.

Bijgaande wenskaart 1974 (Vredesduif met zon) in twee kleuren bieden wij u aan voor 5 voor 50 fr plus 5 fr. port of 11 voor 100 fr. plus 7 fr. port. (omslagen inbegrepen).

Wij beschikken eveneens nog over wenskaarten met tekeningen van Vlaamse Kunstenaars : Octave Landuyt, Roger Raveel, Raoul De Keyzer, Vic Gentils, Frans Maesereel. (naar keus of gemengd).

7 kaarten voor 50 fr. plus 7 fr. port of 15 voor 100 fr. plus 8 fr. port.

Bestellingen door overschrijving op Prk. 95.60.15 van Vrede vzw. 9000 Gent.

Bestel ook onze wandkalender 1974.

De 50 grootste ondernemingen in de kapitalistische wereld. (bron : L'Echo de la bourse, 9.10.73).

Rang- schikking 1972-1971	maatschappijen	zaken- cijfer (in miljoen \$)	winst						
1	1	General Motors (E.U.)	30.435,2	2.162,8	22	21	St. Oil (ind.) (E.U.)	4.503,4	374,7
2	2	Exxon (E.U.) (I)	20.309,8	1.531,8	23	23	Du P. de Nem. (E.U.)	4.365,9	414,5
3	3	Ford Motor (E.U.)	20.194,4	870,0	24	27	Hitachi (J.)	4.353,6	210,9
4	4	R.D. Shell (P.B.-G.B.)	14.060,3	704,6	25	25	ICI (G.B.)	4.236,3	229,1
5	5	Gener. Electric (E.U.)	10.239,5	530,0	27	33	Toyota Moto (J.)	4.187,5	198,0
6	8	Chrysler (E.U.)	9.759,1	220,4	28	31	Daimler-Benz (A.)	4.156,7	86,0
7	6	Int. Bus. Mach. (E.U.)	9.532,6	1.279,3	29	29	Nestlé (S.)	4.130,2	170,8
8	7	Mobil Oil (E.U.)	9.166,3	574,2	30	22	Shell Oil (E.U.)	4.075,9	260,5
9	10	Unilever (G.B.-P.B.)	8.864,4	331,9	31	30	Farbw. Hoechst (A.)	4.075,7	99,4
10	9	Texaco (E.U.)	8.693,0	889,0	32	32	Goodyear (E.U.)	4.071,5	193,2
11	11	Intern. T. & T. (E.U.)	8.556,8	483,3	33	40	Nissan Motor (J.)	3.957,6	182,0
12	12	West. Electric (E.U.)	6.551,2	282,9	34	26	RCA (E.U.)	3.838,1	158,1
13	13	Gulf Oil (E.U.)	6.243,0	197,0	35	36	BASF (A.)	3.719,9	128,1
14	15	Phillips' Gloeil. (P.B.)	6.207,0	223,4	36	49	Fiat (I.)	3.644,7	27,1
15	16	St. Oil Calif. (E.U.)	5.829,5	547,1	37	35	British Steel (G.B.)	3.630,3	7,4
16	14	British Petrol. (G.B.)	5.711,6	175,8	38	34	Montedison (I.)	3.597,6	779,5
17	18	U.S. Steel (E.U.)	5.401,8	157,0	39	54	Renault (F.)	3.536,8	14,8
18	20	Nippon Steel (J.)	5.364,3	68,2	40	37	Proct. & Gamb. (E.U.)	3.514,4	276,3
19	19	Westing. Elect. (E.U.)	5.086,6	198,1	41	21	LTV (2) (E.U.)	3.514,2	8,8
20	17	Volkswagenwerk (A.)	5.016,9	60,0	42	44	Intern. Harvest (E.U.)	3.493,3	86,6
21	24	Siemens (A.)	4.712,9	124,7	43	46	Eastm. Kodak (E.U.)	3.477,8	546,2
					44	41	Matsushita El. (J.)	3.433,8	229,1
					45	56	Continent. Oil (E.U.)	3.415,0	170,2
					46	38	Atlantic Richf. (E.U.)	3.320,8	195,6
					47	57	Bayer (A.)	3.314,6	118,3
					48	52	Tenneco (E.U.)	3.275,4	203,0
					49	43	Union Carbide (E.U.)	3.261,3	205,2
					50	53	Brit. Ievl. M. (G.B.)	3.247,9	59,7
					51	45	Swift (E.U.)	3.240,9	37,0

DE KNECHTEN

Frei, de junta en verwanten.

De brute repressie duurt voort. Tientallen min of meer vooraanstaande als progressist gebrandmerkten, die door Pinochets krijgswaarden tot gevangenisstraffen waren veroordeeld, werden naderhand (in oktober) zonder verder proces afgemaakt : journalisten, sindikalisten, kunstenaars, intellectuelen, (voormalige) bedrijfsleiders (Le Monde, 23 nov. : „Tous fusillés“).

Deze onthoofding van links Chili wordt natuurlijk, naar beproefd rechts recept, ofwel ontkennd ofwel gevestigd met de leugen : „bij ontvluchttingspoging neergeschoten“; reeds Rosa Luxemburg en Karl Liebknecht hadden de eer met deze formule te worden vermoord.

Op economisch vlak heeft de junta zich al even vastberaden aan het werk gezet om de socialiserende realisaties van Allende en zijn Unidad Popular teniet te doen. Zo werden bvb. vroegere eigenaars weer in het bezit gesteld van grond en van bedrijven (te weten 88 van de 323 onder Allende genationalizeerde bedrijven worden opnieuw private ondernemingen : Le Monde 25/26 nov.). En de junta heeft vergoedingen in het vooruitzicht gesteld voor de grote Amerikaanse kopermaatschappijen, die van de Allende-regering niets hadden getrokken daar ze buitensporige winsten hadden gemaakt op kosten van Chili, en in feite zelf in de schuld moesten staan bij dit land.

Klaar als pompwater dus dat de globale politiek van de Chileense meestermoordenaars de financiële en commerciële groten der aarde welgevallig is. De USA zorgden er dan ook voor, reeds kort na de coup van 11 sept., dat er opnieuw kredieten los kwamen van de door hen beheerste internationale financieringslichamen (als bvb. de Interamerikaans Bank voor Ontwikkeling). Firma's als Dow Chemicals, General Tire International e.a. zijn weer dadelijk investeringsbereid gebleken, nadat de junta hen opnieuw „bewegingsvrijheid“ be- loofde. Men kan er dus staat op maken dat de Noordamerikaanse zakenwereld de Chileense economie fors zal inspuiten. in de hoop dat men binnen afzienbare tijd zal kunnen uitpakken met een economisch herstel, dat dan proef op de som moet worden dat Allendes „socialisme“ enkel chaos kon brengen, waar privaats ondernemerschap welvaart garandeert en sociale rust (mede dank zij stakingsverbod, o.a. door Amerikaanse en Braziliaanse zakenlui, die wellicht als tussenpersonen hebben gefungeerd). De Chileense economie, die zonder spoorwegen en watervervoer onmiddellijk afhangt van vrachtvervoer in het duizendenkilometerlange wormvormige land, werd doelbewust door Chilenen zelf ontwricht. De zogezegde (kristen) „demokraat“ Frei reisde in de jaren '72 en '73 in het buitenland rond om zijn relaties e.a. hoorgrage VIP's te overtuigen dat zij aan Chili geen kredieten mochten toestaan, en zoveel mogelijk geld uit het land moesten terugtrekken, want, waarschuwde hij, wie de Allendereg- ring een economisch handje zou toesteken, maakte zich medeplichtig indien er door de Unid a y Popular een totalitaire staat zou worden opgericht.

In één opzet alvast zijn de USA en de eigen Chileense konservatieven geslaagd : Allendes regime het etiket opplakken van onbekwaamheid in economische zaken, en het Volksfront (in socialistische ogen overigens slechts een zéér voorzichtige poging tot socialisme) verantwoordelijk stellen voor de economische afgang van het land. Veelbetekenend trouwens terzake is de houding van de konservatieve en amerikaans-gezinde (wereld)pers : die

analyseert steeds duidelijker de val van Allendes regering als gevolg van de economische chaos; maar hierbij moffelt men zo goed als kan weg hoe de USA (en niet enkel de ITT, waarvan de documenten onbetwistbaar openbaar zijn geraakt, maar ook de CIA en Kissinger : zie De Standaard, 25 nov.) en de Chileense bezittende groep hardnekkig aanstuurden op die chaos : bevriezen van investeringen en kredieten (bvb. voor aankoop van burgerluchtvaart Boeings), drukken van de wereldmarktkoperprijs, boycott (pogingen) van de Chileense koperexport ('de Kennecottschepen!); op nationaal vlak kapitaalvlucht, het overbrengen door de eigenaars van vee naar Argentinië, slachten van dekstieren en drachtige koeien, vernieling van landbouw- en industriële machinerie, en de laatste maanden voor de coup de aanslagen van de Patria y Libertad-fascisten op elektriciteitsleidingen, bruggen e.d., en het vermoorden tijdens hun trajekten van vrachtrijders die zich niet wilden aansluiten bij de anti-Allendestaking (die door een toevloed van dollars werd betaald! o.a. door Amerikaanse en Braziliaanse zakenlui, die wellicht als tussenpersonen hebben gefungeerd). De Chileense economie, die zonder spoorwegen en watervervoer onmiddellijk afhangt van vrachtvervoer in het duizendenkilometerlange wormvormige land, werd doelbewust door Chilenen zelf ontwricht. De zogezegde (kristen) „demokraat“ Frei reisde in de jaren '72 en '73 in het buitenland rond om zijn relaties e.a. hoorgrage VIP's te overtuigen dat zij aan Chili geen kredieten mochten toestaan, en zoveel mogelijk geld uit het land moesten terugtrekken, want, waarschuwde hij, wie de Allendereg- ring een economisch handje zou toesteken, maakte zich medeplichtig indien er door de Unid a y Popular een totalitaire staat zou worden opgericht.

CHILI

EEN REGIME DAT BOE
VERBRANDT KAN GEEI
GOED REGIME ZIJN ...

Deze Frei, door meerdere waarnemers de „geestelijke vader van de coup van 11 sept.” genoemd, heeft door dit openlijk verraad aan zijn eigen land overduidelijk getoont aan welke kant hij staat : niet de ontvoogding van zoveel mogelijk Chilenen (wat dan toch door Allende gedeeltelijk op gang was gebracht) moet nagestreefd, niet de economische zelfbevrijding van het land, maar een konsolidering van de (betrekkelijke) stabiliteit, die de Chileense maatschappij vertoonde voor 1970. Toen Frei president werd in 1964 en o.m. met Jacques Chonchol een landhervorming in gang heeft gestoken, was zijn opzet het uitbouwen van een zo talrijk mogelijk boerenmiddenstand : een middenstand is in zijn kristen-demokratische optiek de meest zekere garant van primo stemmenwinst voor de Democracia Cristiana, secundo van de politieke stabiliteit van het land, als evenwichtsfactor tussen enerzijds de konservatieven (de oude : grondbezitters, en de nieuwere: industriëlen, dik betaalde vrije beroepen e.a.), anderzijds de arbeidersstand, die door de voortschrijdende industrialisering steeds aangroeide, en dus een bedreiging kon vormen voor deze stabiliteit.

Deze stabiliteit is natuurlijk volkomen gebaseerd op de klassieke pijlers : overheersing van buitenlands kapitaal, ondergeschiktheid aan de internationale markteconomie ten profijte van die buitenlandse concerns, monopolies en handelsbelangen, inschakeling van Chileens kapitaal in deze kontekst van ondergeschiktheid, die gunstig is voor de bezittende groepen, die de (soms vette) kruimels van USA e.a. westerse tafels mogen oppikken.

Hoe men ook in latere analyses van het

Allende-experiment zijn „socialisme” zal beoordelen, vast staat in ieder geval dat hij in deze toestand van ondergeschiktheid der Chileense ekonomie aan vooral de Noord-amerikaanse een koerswijziging tot ontvoogding heeft trachten door te voeren. Daarom ook moest hij ten val gebracht, en meer dan welkom hierbij was de hulp van pertinente verraders als Frei en de junta. Weliswaar is nog steeds niet duidelijk welke relaties tussen o.a. deze twee bestonden bij de voorbereiding van de coup; zeker is echter dat Frei niet vies was van een staatsgreep reeds in september '70, en er zijn aanwijzingen van relaties tussen hem en generaal Roberto Viaux, een der hoofdverantwoordelijken van de moord op opperbevelhebber generaal Schneider (op 22 okt. '70), die Allende-trouw bleef en dus als obstakel moest uit de weg geruimd (cfr. Libération, directeur J.-P. Sartre). En steeds duidelijker wordt ook het samenspel tussen diverse anti-Allendegezinde krachten, die er alles op hebben gezet om het Chileense experiment te laten mislukken, en het nu radikaal trachten uit te wissen. Inderdaad, een economisch zich vrijvechtend Chili zou aanstekelijk hebben gewerkt op andere Latijns-Amerikaanse landen, en de bedreiging van de USA-posities in Latijns-Amerika kon dan gevaarlijke proporties hebben kunnen aannemen. De (tijdelijke?) mislukking van Guevara's aansporing om in Latijns-Amerika „een, twee, drie, vele Viëtnams” te kreëren was voor reformisten als Allende een steun in de rug om de „nationale bevrijding” langs legalistische weg te proberen. Nu blijkt echter dat ook deze methode niet door de USA wordt geduld, dat überhaupt elke nationale ontvoogding de USA e.a. westerse ekonomieën onwelgevallig is. De voor Chileense maatstaven onverwacht wrede repressie toont aan hoe gevaarlijk het Allende-experiment reeds was gewor-

den in de ogen van de machthebbers (zowel buitenlandse als ondergeschikte binnenlandse knechten), konservatieven van allerlei pluimage en fasciscanten, die een maatschappij van ongelijkheid als natuurnoodzakelijk voorstaan. Allende heeft nooit zijn legaliteitsopvattingen opgegeven; in de ogen van velen heeft hij hierin zelfs „stomweg” volhard tot het bittere einde, toen de schellen hem toch reeds van de ogen hadden moeten vallen. Hij heeft bijna skrupuleus het door de kristen-demokraten afgedwongen woord van sept. '70 gehouden : vrijheid van pers en kommunikatimedia, het in functie laten van de lagere en middenkaders uit de Frei-periode (1964-1970). Toch heeft men hem uitgeschakeld, al was er in de verste verte geen aanwijzing dat hij een of ander totalitair bewind wenste in te voeren. Dat hij of de Unidad Popular een plotse linkse revolutie beoogden, met uitschakeling van de konservatieven in een soort van Bartholomeusnacht, is al lang ontmaskerd als een grove leugen. Maar Hitler, Franco, de Griekse en Chileense kolonels zijn van hun eerste leugen over een op handen zijnde linkse staatsgreep niet gestorven, integendeel, zij hebben de politieke bruikbaarheid van dergelijke leugens voor de openbare mening glansrijk bewezen.

Intussen lijdt het Chileense volk, en vooral zij die het wilden voorgaan op een weg naar ontvoogding. Voor duizenden onder hen is het lijden trouwens reeds voorbij. Anderen zitten, behalve in de angst voor verdere repressie en de quasi onmogelijkheid van politieke oppositie, in de miserie, o.a. door reële economische nood, die nu opnieuw de armsten het eerst treft, daar waar onder Allende de bemiddelden kabaal maakten omdat ze minder of geen vlees meer kregen. Nu is er volgens diverse

CHILI

getuigenissen echte hongersnood in meerdere arbeiderswijken. En het Chileens leger waakt, dat daaruit geen nieuwe troebelen zullen voortkomen. Er zijn wel recente berichten over een beginnend gewapend verzet (o.a. aanval op kazerne, echter zonder doden of ander resultaat), maar voorlopig blijken de militairen stevig meester van de toestand.

Allende heeft sullig tot het einde toe geloof gehecht aan de grondwettelijke trouw van het leger. Ook toen matrozen geïnformeerd hadden over een mogelijke putsch in de marine; toen die matrozen werden gevangengezet, veroordeeld als muiters, kon en/of durfde Allende niets voor hen doen. Maar ook vele commentatoren, en ook vele demokraten overal, en wijzelf, waren even sullig in slaap gewiegd door het sprookje van de legaliteitstradities van het Chileense leger.

We waren uit het oog verloren dat het Chileens leger NIET getroffen was door kredietopshortingen; de militaire hulp van de USA aan het land ging normaal verder; burgerBoeings werden niet verkocht aan Chili, maar F-5-jagers werden prompt geleverd. Officieren werden verder opgeleid in het anti-guerilla centrum van de USA in Panama; en Allende had hiertegen als president geen verweer.

We waren vergeten dat de rol van de Latijns-Amerikaanse legers sinds de jaren '60 grondig evolueerde, en veelomvattender werd: niet alleen meer behoeder van de burgerijbelangen, zoals dat reeds in de vorige eeuw het geval was, maar schakels in een ketting, die het Pentagon omheen het kontinent spannt. De Latijns-Amerikaanse legers zijn garanten geworden van de USA-posities in elk land afzonderlijk, en alle sprookjes over legaliteit kunnen nu wel definitief in de scheurmand. Was immers ook het Braziliaans leger geen model van grondwettelijke trouw, omdat het steeds

weer de macht braaf aan burgers had overgedragen? Maar 1964 leerde wel beter! En om deze schakels aan de ketting te houden hebben de USA ruim dollars over; het is immers een veilige methode om het tot stand komen van een nieuw Cuba te verhinderen, en eveneens het uitbreken van nieuwe Viëtnams: de eigen Latijns-Amerikaanse legers kunnen ervoor zorgen dat hun landen in het gareel blijven lopen, en in een uiterste geval, als ook een leger aan deze controle mocht ontsnappen, kan toch nog een direkte militaire interventie door de States gepraktikeerd; zo verging het de regering van Juan Bosch in de Dominikaanse republiek in 1964. Allende en vele anderen besteedden te weinig aandacht aan deze fundamentele verandering in het karakter zelf van de legers van deze landen: zij hangen niet meer af van de nationale bourgeoisie, maar zijn een verlengstuk geworden van het Pentagon. Daaraan ook hebben zij een veel grotere efficiëntie te danken, een beter inlichtingsapparaat, een scholing van officieren in politiek, economie, beleidsvoering. Pinochet is een uitermate efficiënt verlengstuk gebleken, dodelijk onderschat door de Unidad Popular, die op 11 sept. in enkele uren tijd de strijd verloren heeft. En dit is zéér zwaar betaald.

C. Mathieu

Allendes laatste boodschap

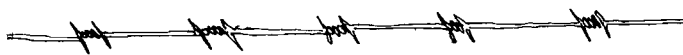
Hierna volgt de integrale tekst van Allendes laatste radioboedschap gepubliceerd door het Peruviaans tijdschrift "Oiga". Deze boodschap werd uitgezonden over de zender Magellanes de enige die nog intact was. Bij het begin van de toespraak werd hij door de militairen onder vuur genomen. "Dit is misschien mijn laatste kans om tot u te spreken. De luchtmacht heeft de zendmasten van de andere regeringsgezinde radio-stations gebombardeerd. Ik zeg dit zonder bitterheid, maar met ontgoocheling. En mijn woorden zullen een morele veroordeling zijn voor hen die hun militaire eed hebben gebroken, de aanvoerders van de troepen: admiraal Merino die zichzelf tot bevelhebber van de vloot benoemde, de eerloze generaal Cesar Mendoza die gisteren nog trouw zwoer aan de regering en zich vandaag uitroept tot leider van karabiniers.

Tegenover dit verraad, kan ik de arbeiders maar één ding zeggen: ik zal me niet overgeven. Op dit kruispunt van de geschiedenis, ben ik bereid om voor de trouw van mijn volk te betalen met mijn leven. En ik ben er van overtuigd dat het onmogelijk zal zijn het zaad te vernielen dat wij hebben gezaaid in het bewustzijn van duizenden en duizenden Chilenen.

De verraders hebben de macht in handen. Zij kunnen ons verdrukken, maar noach de macht noch de misdaad kunnen de sociale vooruitgang tegenhouden. De geschiedenis is aan ons, want zij wordt gemaakt door de volken. Arbeiders van mijn land, ik dank u voor de trouw waarvan u altijd hebt blij gegeven, voor het vertrouwen dat u hebt willen schenken aan de man die slechts de tolk was van het diepe verlangen naar rechtvaardigheid en die, toen hij had gezworen het recht en de grondwet te eerbiedigen, zijn woord heeft gehouden.

Wanneer ik mij op dit ultieme en beslissende uur tot u richt, wil ik dat u één zaak begrijpt: het vreemde kapi-

CHILI

taal, het imperialisme in bondgenootschap met de reactie hebben de omstandigheden geschapen waarin het leger de traditie heeft geschonden van generaal Schneider, slachtoffer van dezelfde sociale lagen die zich nu in hun huizen hebben teruggetrokken, wachtend tot de macht in hun handen is weergekeerd om verder hun inkomens en privileges te verdedigen. Ik richt mij vooral tot de eenvoudige vrouw op het veld, tot de boerin die geloofde in ons, tot de arbeidster die onverpoosd werkte, tot de Chileense moeder die wist dat de regering van het volksfront zorgde voor haar kinderen. Ik richt mij tot de specialisten, tot de patriotten, tot hen die doorwerkten ondanks de sabotage van de vakbonds-

bureakraten die - zij ook - de profijten verdedigden die het kapitaal hun gaf. Ik richt mij tot de jeugd, tot hen die zich met hart en ziel hebben ingezet voor onze strijd. Ik richt mij tot het volk van Chili, tot de arbeider, tot de boer, tot de intellektueel, tot hem die nog zal worden vervolgd, want het fascisme ageert al lang in ons land : aanslagen van de terroristen, opgeblazen bruggen, vernielde pijpleidingen en stilte van hen die hadden kunnen praten, dit allen is de uiting van het fascisme. Over enkele ogenblikken misschien zal radio Magellanes zwijgen en zal mijn stem u niet meer kunnen bereiken. Het doet er niet toe. Men zal mij altijd horen, ik zal atlijd bij u

zijn en men zal mij gedenken als een waardig en eerlijk man. Arbeiders van mijn vaderland, ik geloof in de mens en in zijn toekomst. Anderen zullen dit sombere en bittere uur, waarop het verraad naar de macht dingt, overleven. Dus, de dag is niet veraf dat men opnieuw een brede weg zal zien opengaan waarlangs de vrije mens zal komen om een beter leven op te bouwen. Leve Chili, leve het Chileense volk, leve de arbeiders. Dit zijn mijn laatste woorden. En ik ben ervan overtuigd dat mijn dood niet tevergeefs zal zijn. Ik ben zeker dat zij minstens een les en een veroordeling zal inhouden van de valsheid, de lafheid en het verraad."

EN BELGIE...

Standpunt van de Belgische regering inzake de gebeurtenissen in Chili : naar aanleiding van een brief gericht aan de minister van buitenlandse zaken. Hier volgt het antwoord :

~~Ik heb de eer de ontvangst te melden van uw schrijven van 27 september 1973, waarin U mij uw ontsteltenis mededeelt over de recente gebeurtenissen in Chili.~~

~~U leest de verklaring die daaromtrent op 14 september jl. door de regering werd afgelegd :~~

~~"De Belgische regering is te zeer gehecht aan de democratische vrijheden om niet met een grote ongerustheid de evolutie van de toestand in Chili gevolgd te hebben. De regering veroordeelt op de meest formele wijze het feit dat de democratische verkozen organen in Chili door militairen werden uitgeschakeld. Zij buigt zich diep voor de slachtoffers van de gewalddaden en allereerst voor de nagedachtenis van president Allende.~~

~~"Verder heeft de minister van Buitenlandse Zaken reeds aan de ambassadeur van Chili de diepe bezorgdheid van de Belgische regering bekendgemaakt en de hoop uitgedrukt dat de politieke en menselijke vrijheden zullen gevrijwaard worden.~~

~~"In verband met de ontwikkelingssamenwerking heeft de regering beslist haar hulp op te schorten, met eerbiediging van de afgesloten kontrakten en de met personen aangegane verplichtingen.~~

~~"De regering zal een definitieve beslissing terzake treffen zodra ze over voldoende gegevens ter appreciatie zal beschikken."~~

De tussenkomsten van mijn Departement bij de Chileense autoriteiten blijven erop gericht de algemene principes van menselijkheid en rechtvaardigheid te doen eerbiedigen.

Hoogachtend,

*Voor de Minister,
De Adjunkt-Kabinetschef*

Chili-meeting te Aalst op 19 oktober II.

MOTIE

Vertegenwoordigers van het ABVV, ACV, BSP, CVP, KPB, Jongsocialisten, Kommunistische Jeugd, Humanistisch Verbond, Humanistische Jongeren, Oudervereniging voor de Moraal, Uitstraling VUB en BUUV, organiseerden op 19 oktober 1973 te Aalst een protestmeeting tegen de militaire staatsgreep in Chili en voor solidariteit met de arbeiders- en democratische bewegingen in Chili.

In naam van hun organisaties en van de aanwezigen op deze meeting bevestigen zij hun voornemen de solidariteit met de strijdende democratische krachten in Chili te versterken, al hun krachten in te spannen om aan de vervolgingen in Chili een einde te stellen en voor het Chilaanse volk opnieuw de weg te openen naar een meer rechtvaardige maatschappij. Gedaan te Aalst op 19 oktober 1973.

CHILI

TOEKOMST VAN ONZE INDUSTRIELE SAMENLEVING

3. HET GRONDSTOFFENPROBLEEM.

Onze industriële samenleving springt om met haar grondstoffen zoals een Amerikaanse miljonair van de oude stempel met dollarbriefjes : alsof het niet op kan. Mensen met meer verantwoordelijkheidsgevoel begonnen de laatste tijd wel te wijzen op de beperktheid van onze voorraad erts en fossiele brandstoffen, maar door nadruk te leggen op het exponentiële karakter van de toename van het verbruik, heeft het werk van Meadows heel scherp naar voor gebracht hoe alarmerend de situatie wel is.

Het „Rapport” gaat hierbij uit van de bekende voorraden, gebaseerd op een studie van het U.S. Bureau of Mines (H) van 1970; deze worden afgedrukt in kolom 2 van de volgende tabel. De derde kolom van de tabel geeft het aantal jaren aan dat de bekende voorraden zullen meegaan, indien het verbruik zich stabiliseert op het niveau van 1970. In de vierde kolom vinden we drie mogelijke groeisnelheden voor het verbruik van elke grondstof, naar schattingen van het reeds vermelde U.S. Bureau of Mines. De belangrijkste gegevens van deze tabel staan in de twee laatste kolommen : de vijfde geeft aan hoelang de bekende voorraden nog zullen duren indien het verbruik verder exponentiële toeneemt met de gemiddelde groeisnelheid van kolom 4, en in de zesde kunnen we aflezen na hoeveel jaar VIJF MAAL ZO GROTE voorraden zouden uitgeput zijn bij diezelfde gemiddelde groeisnelheid.

Deze twee laatste kolommen illustreren weer duidelijk hoe snel een exponentiële toename gaat. Vooral het geval van de steenkool is treffend. We hebben een bekende voorraad voor 23 eeuwen, als we het verbruik beperken tot dat van 1970. Maar als we er elk jaar 4,1 o/o méér van gebruiken zal die enorme voorraad geheel opgestookt zijn op iets meer dan een eeuw, en een vijfmaal zo grote hoeveelheid zou na anderhalve eeuw al in rook zijn opgegaan.

TABEL 3 GRONDSTOFFENTABEL.

1	2	3	4			5	6
Grondstof	Bekende voorraden (eng. gewichten)	Statische index (jaren) *	Voorspelde groepsnelheid (t.h. jaar) hoog gem. laag			Exponentiële index (jaren)	Exponentiële index bij 5 x zo grote voorraden (jaren)
a) Mineralen							
1. Aluminium	1,17x10 ⁹ tons	100	7,7	6,4	5,1	31	55
2. Chroom	7,75x10 ⁸ tons	420	3,3	2,6	2,0	95	154
3. Goud	353x10 ⁶ troy oz.	11	4,8	4,1	3,1	9	29
4. Ijzer	1x10 ¹¹ tons	240	2,3	1,8	1,3	93	173
5. Kobalt	4,8x10 ⁹ lbs.	110	2,0	1,5	1,0	60	148
6. Koper	308x10 ⁶ tons	36	5,8	4,6	3,4	21	48
7. Kwik	3,34x10 ⁶ flasks	13	3,1	2,6	2,2	13	41
8. Lood	91x10 ⁶ tons	26	2,4	2,0	1,7	21	64
9. Mangaan	8x10 ⁸ tons	97	3,5	2,9	2,4	46	94
10. Molybdeen	1,14x10 ⁵ fr ³	38	5,5	4,7	3,9	22	49
11. Nikkel	10,8 x 10 ⁹ lbs.	79	5,0	4,5	4,0	34	65
12. Platnagroep	429x10 ⁶ troy oz.	130	4,5	3,8	3,1	47	85
13. Tin	4,3x10 ⁶ long tons	17	2,3	1,1	0	15	61
14. Tungsteen	2,9x10 ⁹ lbs.	40	2,9	2,5	2,1	28	72
15. Zilver	5,5x10 ⁹ oz.	16	4,0	2,7	1,5	13	42
16. Zink	123x10 ⁶ tons	23	3,3	2,9	2,5	18	50
b) fossiele brandstoffen							
1. Aardgas	147x10 ⁹ lbs.	150	4,0	3,4	2,8	53	96
2. Aardolie	455x10 ⁹ bbis.	31	4,9	3,9	2,9	20	50
3. Steenkool	5x10 ² tons	2300	5,3	4,1	3,0	111	150

dokument

- a) Bauxiet uitgedrukt in het aluminiumequivalent.
- b) Een onzekere voorspelling van het 'Bureau of Mines', die op de veronderstelling berust dat steenkool zal worden gebruikt om gas en vloeibare brandstoffen synthetisch te produceren.
- c) Inclusief de schatting van het 'Bureau of Mines' van de vraag naar goud om op te potten.

Het enig bemoedigende cijfer in de gehele tabel is dat van de kwik : over 15 jaar zal het tenminste gedaan zijn met verdere kwikvergiftiging van de zee - hopelijk is het tegen dan nog niet te laat -. Alle andere cijfers zijn hoogst alarmerend, vooral die van aardolie, en van een aantal onmisbare en bijna onvervangbare metalen.

De tegenstanders van het werk van Meadows brengen als voornaamste tegenwerping naar voor dat het gebruik van grondstoffen in de industrielanden niet exponentieel stijgt met het bruto nationaal produkt, maar dat de toename bij een zeker niveau van welstand de neiging vertoont of te zwakken, zoals het al kan worden vastgesteld in de Verenigde Staten. Dit is op zichzelf een juiste stelling, maar spijtig genoeg doet ze in de praktijk niets ter zake.

Deze tegenstanders beperken nl. hun vizie tot de rijke industrielanden, en vergeten dat twee derde van de mensheid woont in landen die hun industrie nog vele tientallen jaren exponentieel moeten laten groeien om even welvarend te worden als de Verenigde Staten. Dit betekent dat een eventuele verzwakking in de toename van de verbruikte grondstoffen in de industrielanden voor de eerstkomende vijftig jaar meer dan gecompenseerd zal worden door de groei van de ontwikkelingslanden, tenminste als alles goed gaat, en die landen er in slagen zich tot ons welvaartsniveau op te trekken. In dat geval zal het grondstoffenverbruik van de wereld als geheel nog minstens een halve eeuw exponentieel blijven stijgen.

In de zesde kolom van tabel 3 kunnen we echter aflezen dat tegen die tijd zelfs het vijfvoudige van de bekende voorraden van zeven belangrijke grondstoffen volledig zouden uitgeput zijn, waaronder het bloed zelf van onze huidige technologie, de petroleum. Op het ogenblik dat de massakonsumptie voor iedereen zou verwezenlijkt zijn, zouden de middelen beginnen te ontbreken om ze verder in stand te houden.

Het is trouwens niet waarschijnlijk dat het verbruik van grondstoffen exponentieel zal blijven stijgen tot in het jaar waarin alle voorraden uitgeput zijn. Het zal al veel jaren voordien worden afgeremd door de stijgende kosten, daar de zakenlieden altijd beginnen met eerst de rijkste bronnen te plunderen, en slechts daarna overgaan tot het uitbaten van minder rijke. Op het einde zullen slechts de marginale en submarginale vindplaatsen overblijven, waarbij de kosten per eenheid gewonnen delfstof steeds hoger zullen oplopen, zodat de stijgende kostprijs vanzelf een rem op het gebruik zal zijn.

Substitutie van een uitgeput materiaal door een ander kan de crisis hoogstens een aantal jaren uitstellen. Zo kan koper theoretisch voor veel toepassingen vervangen worden door aluminium, maar door de zeer snelle groei van het aluminiumverbruik zal de voorraad ervan bijna even snel uitgeput zijn als die van koper, en dit geldt voor praktisch alle metalen. Plastics bieden zeker geen oplossing, daar ze slechts uitzonderlijk metalen kunnen vervangen, en hun grondstof, de petroleum, een van de meest schaarse grondstoffen is op onze wereld.

Nu is het niet moeilijk zich in te beelden wat er zal gebeuren met onze industriële samenleving, als de belangrijkste materialen waarop ze gebaseerd is, uitgeput geraken. Ze kan zichzelf wel enigszins in stand houden door de gebruikte materialen zoveel mogelijk te recycleren, maar elke verdere groei is in elk geval al uitgesloten. En daar bij elk gebruik altijd een deel van de materialen verloren gaat, al was het maar 0,5 o/o, zal de activiteit langzaam maar zeker moeten afnemen. De economische gevolgen hiervan voor het westers economisch systeem, waarvan de groei de motor is, zouden ver van aangenaam zijn, om het heel zacht uit te drukken.

Theoretisch gezien is het ook nog mogelijk metalen te onttrekken aan zeer arme ertsen, of zelfs aan het zeewater, maar daarvoor is in verhouding zeer veel energie vereist. Maar ook onze energievoorraden zijn beperkt, en de uitputting ervan zou de industriële produktie niet doen stagneren, maar ze volledig onmogelijk maken. Op dit energieprobleem gaan we dan ook even verder in.

4. HET ENERGIEPROBLEEM

Ruim 90 o/o van het industrieel energieverbruik wordt geleverd door fossiele brandstoffen, en ook daar is de situatie niet veel beter dan voor de metalen, zoals we kunnen vaststellen in het tweede gedeelte van de grondstoffentabel. Wel kan de crisis 100 jaar worden uitgesteld door terug te keren naar een industrie gebaseerd op de veel duurdere steenkool, maar ook dat is slechts uitstel van executie.

Moest de kolenvoorraad echter praktisch onbeperkt zijn, dan waren we er, paradoxaal genoeg, misschien nog slechter aan toe. Energieopwekking is onderworpen aan de tweede wet van de thermodynamika : alle energie die aan een systeem wordt toegevoegd, wordt uiteindelijk omgezet in warmte. Zolang het gaat om zonneenergie, is dit voor onze aarde van geen belang er bestaat een min of meer stabiel evenwicht tussen de instralende zonneenergie en de door de aarde weer uitgestraalde warmte.

Zodra x we echter van binnenuit warmte toevoegen, bijvoorbeeld door het verbranden van steenkool, zal de temperatuur op aarde noodzakelijk stijgen. Wel is de warmte die totnogtoe opgewekt werd door het verbranden van fossiele brandstoffen slechts miniem in vergelijking met de toegevoerde zonneenergie, maar toch is het effect ervan al duidelijk meetbaar in grote agglomeraties (1). En het zou werkelijk een ernstig probleem worden, moesten we inderdaad beschikken over een onbeperkte energiebron als een waterstofreaktor. Dit verschijnsel wordt thermische verontreiniging genoemd.

Het probleem bij koolstofhoudende brandstoffen ligt elders. Het afvalprodukt ervan is kooldioxide (CO₂), dat vóór de industriële revolutie in een verhouding van ongeveer 300 delen per miljoen voorkwam in onze atmosfeer.

Door de massale verbranding van steenkool en petroleum was deze waarde in 1970 al gestegen tot 320, en indien de „groei” verder gaat in hetzelfde tempo zou ze in 2000 al 380 bereiken. Deze kooldioxide in de lucht werkt echter als een soort deken, of beter als het glas van een broeikas. Ze laat de zonnestralen wel binnen, maar deze worden in warmte omgezet, en het kooldioxide gas verhindert dat een groot deel van die warmte terug de ruimte wordt ingestraald.

Als wij ons koolzuurdeken echter steeds dikker maken, zal dit op de lange duur merkbare gevolgen hebben op het klimaat van de gehele wereld. De wereld zou er warmer door worden, en de gevolgen ervan zouden wel eens nefast kunnen zijn. Als de poolkappen erdoor gaan smelten, zou het zeeniveau met minstens 30 meter stijgen. Een wereld waarin alle grote havensteden en alle laagvlakten onder water zouden staan (De noordepese vlakte van Duinkerke tot ver voorbij Moskou, de Missisipivallei, de vruchtbaarste gebieden van Cina en India, om maar de belangrijkste te noemen), is allerminst een aangenaam vooruitzicht.

In de jaren 50 en 60 werd nog veel hoop gesteld op de kernenergie, maar de ervaring heeft ondertussen geleerd dat de moeilijkheden veel groter zijn dan verwacht.

Kernfusie als energiebron is al in beperkte mate in gebruik, maar om verschillende redenen lijkt dit een doodlopend spoor te worden.

De huidige reaktoren maken slechts gebruik van de splitsingsenergie van een zeer zeldzame uraniumisotoop, U 235, die slechts 0,7 t.h. uitmaakt van het natuurlijk uranium. De beschikbare voorraden hiervan zijn echter zo klein, dat ze zeker opgebruikt zullen zijn voor het einde van deze eeuw, en waarschijnlijk nog veel vroeger, als buiten de USA ook de andere industrielanden massaal klassieke reaktoren zouden gaan bouwen (J).

De technische mogelijkheden zijn veel groter met de zogenaamde “broed-reaktor”, die ook uranium 238 en thorium in bruikbare splijtstof kunnen omzetten, en ook kunnen werken met minder rijke ertsen. Dit type reaktor is veel kostelijker dan de klassieke, en is nog altijd in het experimenteel stadium. We zouden bijna kunnen zeggen : gelukkig, want als ze massaal in gebruik zouden genomen worden, gaan we over 50 jaar opgescheept zitten met onvoorstelbare hoeveelheden radioactief afval, de meest geniepige vervuiling die men zich kan indenken. En vermits we niet weten wat de veiligheidsgrens is van het menselijk ecologisch systeem voor dit goedje, kunnen we er maar beter behoedzaam mee omspringen. Ook zonder een totale atoomoorlog zouden we er wel eens kunnen in slagen van heel onze wereld een Hiroshima te maken.

Het onderzoek naar het gecontroleerd gebruik van de kernfusie, dit is het gecontroleerd opwekken van bruikbare energie door het samensmelten van waterstofkernen (een soort getemde waterstofbom), lijkt wel in een volledige impasse te zitten. Na 15 jaar intensief onderzoek is men er nog niet eens in geslaagd een systeem te vinden waarbij de waterstofplasmas kunnen verhit worden tot een voor de reactie voldoende hoge temperatuur, laat staan dat men al iets zou gevonden hebben om de vrijgekomen hitte in een bruikbare vorm om te zetten. Het begint er naar uit te zien dat een nieuwe doorbraak in de theoretische fysica nodig is om verder te geraken. Onze fisici weten nu al genoeg om een waterstofbom te maken, maar waterstofreaktoren zullen we vermoedelijk slechts krijgen 10 of 25 jaar nadat een nieuwe Einstein is opgestaan.

Trouwens, zelfs de bijna onbeperkte waterstofenergie zou niet onbeperkt kunnen gebruikt worden eens ze uitgevonden is, omwille van de enorme thermische pollutie die ervan het gevolg zou zijn. Men moet geen schrijver zijn van science-fictionverhalen om zich in te beelden wat het gekombineerd effect zou zijn op onze aarde van een industrie, die eerst alle fossiele brandstoffen heeft verbrand, en zo het koolzuurdeken enorm heeft doen toenemen, die daarbij nog een groot deel van het leven in de oceanen en op aarde vernietigd heeft door vervuiling (waardoor de afbraak van de kooldioxide door de planten in het gedrang komt), en die daarna de thermische pollutie vertwintvoudigt met waterstofcentrales.

Zoals we nu onbeheerst omspringen met energie, spelen we letterlijk en figuurlijk met vuur. De enige oplossing die definitief houdbaar lijkt, is ons tevreden te stellen met de energie die we in elk geval van de zon krijgen. Een klein gedeelte ervan wordt al gebruikt in de waterkrachtcentrales, maar het onderzoek naar het rechtstreeks gebruik ervan staat nog nergens. De voordelen ervan zijn nochtans evident : het is een redelijk konstante energie, ze veroorzaakt geen vervuiling, ook geen thermische, en ze is behoorlijk groot : gemiddeld zowat 240 watt per m² per dag. (Aan de palen is die waarde praktisch gelijk aan nul, maar aan

de evenaar is ze veel groter). Het grootste nadeel eraan is dat ze cyclisch is : ze varieert volgens het uur van de dag en het seizoen, en stelt dus opslagproblemen.

Wel stellen zich enorme problemen van organisatie en investeringen om deze energie bruikbaar te maken, zodat ze op korte termijn veel duurder zou zijn dan de reeds gebruikte energievormen. Maar als de mensen van onze industriële samenleving geen moord willen plegen op hun achterkleinkinderen, zouden ze er beter aan doen hiervan hun werk te maken.

A) MINERAL FACTS AND PROBLEMS, U.S. Bureau of Mines, Government Printing Office, 1970.

I) RAPPORT AAN DE CLUB VAN ROME, p. 78

J) RESOURCES AND MAN (zie noot G), p. 222-224.

derde wereld

HONDERDDUIZENDEN DODEN IN ETHIOPIE! ! !

ETHIOPISCHE REGERING LAAT "OPSTANDIGE BEVOLKINGSGROEP" VERHONGEREN!

Enkele weken geleden zagen we op ons televisiescherm verschrikkelijke beelden van tienduizenden doden, van tienduizenden mensen welke, aan hun lot overgelaten, wachten op de hongersdood.

Deze beelden waren afkomstig uit Ethiopië, het land van Addis Abeba, welke geen enkele binding heeft met één of ander land en zodoende bij ons in de vergeethoek zit. Daardoor kwam het ook dat het bericht over de honderdduizenden doden zo onverwachts aankwam.

Twijfelen aan die berichtgeving is bijna onmogelijk en over de cijfers mogen we ook wel overtuigd zijn. Bewijzen hiervoor zijn o.a. :

- Caritas Catolica (genève) :

meldde als eerste de feiten. Zij spraken toen van tienduizenden doden in gebieden welke weinig door buitenlanders werden bezocht. Zij besluiten : 'twee miljoen mensen lopen gevaar de hongersdood te sterven als er niet binnen het half jaar hulp wordt geboden tot een bedrag van circa 27 miljoen dollar. Momenteel zijn er wekelijks meer dan 500 sterfgevallen door ondervoeding.'

- Unicef :

'Tussen de 50.000 en de 100.000 mensen zijn sinds de maand april in het noorden en het midden van Ethiopië gestorven aan de gevolgen van de heersende droogte die nu al drie jaar zonder ophouden hele landstreken teistert.'

- F.A.O. :

'Ruim drievierden van de veestapel is verloren gegaan.' Als we weten dat de gehele landbouw steunt op de veeteelt, zien we opnieuw hoe ernstig de situatie in feite is.

Ethiopië is op sommige punten erger getroffen dan de Sahellanden, vooral dat daar nu reeds een uitgebreid internationaal hulpprogramma het ergste kon voorkomen. In Ethiopië echter is de noodtoestand reeds op zijn hoogtepunt en nu pas worden enkele tienduizend tonnen graan aangevoerd. Buurland Kenia (plus FAO) leverden als eersten 5.000 ton mais (een druppel in een zee van honger).

HOE KOMT HET DAT DE RAMP ZO'N UITBREIDING KON NEMEN?

Waarom riep de Ethiopische regering geen hulp in? Hiervoor zijn enkele redenen. Daar Ethiopië geen bindingen heeft met het "rijke" westen, probeert het haar stand hoog te houden vooral t.o.v. de andere Afrikaanse landen, waar het een sterk leidende functie inneemt.

De ergst getroffen streken zijn Tigre en Wollo (circa 4 miljoen bewoners). In deze gebieden woont een ander etnische groep dan de overige Ethiopiërs. Reeds geruime tijd tracht die groep zich af te scheuren van Ethiopië en aan te sluiten bij Somalië. De Ethiopische regering, welke sterk conservatief en dictatoriaal is, is volledig gekant tegen die afscheuring. Naast jarenlange onderdrukking van dit gebied (soms op zeer bloedige wijze), was de politiek van Addis Abeba er ook op gericht alle vreemdelingen uit deze gebiedsdelen te weren.

De regering was dan ook niet bezorgd toen de hongersnood juist dit gebied trof. De honger is inderdaad een zeer sterk wapen om de opstand te onderdrukken. Opnieuw zien we hoe machthebbers alle middelen gebruiken om hun macht, om hun positie, om hun wil door te drijven. Dat daarbij HONDERDDUIZENDEN MENSEN VERHONGEREN kan hen geen barst schelen! !

Hoelang worden wij nog gekonfronteerd met zulke wantoestanden? ? ! !

Alain Clauwaert

bijdrage van het colam

CENTRUM
ORIENTATIE
LATIJNS-
AMERIKA
TE ROERMOND

TOT HOEVER LINKS?

De linksen in Chili hebben een behoorlijke dreun gekregen. Dit is de iet-wat verontrustende vaststelling van de welwillende progressief, die hoopte dat langs de weg van democratische ontwikkeling een eind gemaakt kon worden aan de schrijnende vormen van een mensonwaardig bestaan van zovelen in de Derde Wereld. De verkiezing van Allende als president was voor hem een stap in de goede richting van een onbloedige ontwikkeling naar betere economische en maatschappelijke verhoudingen in de chileense samenleving, en zou exemplarisch kunnen zijn voor andere landen in de Derde Wereld. De linksen in Chili hebben een behoorlijke dreun gekregen. Dit is de iet-wat geruststellende constatering van de verontruste burger met een goed inkomen, die met bezorgde ogen aanzag, hie met Allende de samenleving in Chili in handen kwam van mensen die een aanslag deden op bezit en inkomen van binnen- en buitenlandse ondernemers en van het privé-vermogen. De dreigende verschuiving van inkomen en besteding in Chili was een vaag teken dat ook wel eens zou kunnen overslaan op andere landen van de Derde Wereld.

De ontwikkelingen in de laatste jaren in Chili hebben veel mensen, die zich bij een van bovengenoemde groeperingen thuis weten, aan het denken gezet. De houding van de behoudenden, al dan niet met een ruime mate van caritatieve feeling, is het duidelijkste. Ze hebben zich in de samenleving weten te maken, en hebben een behoorlijke positie, een bepaalde levensstijl en een zeker inkomen opgebouwd. Ze zijn bereid vaak in ruime mate naar vermogen in te gaan op caritatieve hulp in noodsituaties, maar aan hun levensstijl en inkomen moet niet getornd worden. En van dat linkse gedoe met die Derde

Wereld moeten ze niets hebben omdat dit ook zijn weerslag heeft in een dreigende groeiende onrust in Belgische en Nederlandse verhoudingen.

Maar die welwillende progressief. De vraag kan hem gesteld worden of het hem inderdaad duidelijk (geworden) is, dat de noodzaak van het proces naar betere verhoudingen in de samenleving in Chili ook nog steeds eveneens een belgisch en nederlands probleem is. En mogen ze dan bij de progressief aan zijn portemonnee komen? Het antwoord op deze vraag is bepalend of men inderdaad bereid is progressief mee te werken aan werkelijke veranderingen, die het welzijn van de mens in de wereld beogen.

Veel energie wordt er verspild in de discussies over maatschappijveranderingen zonder dat dit thema er direct bij betrokken wordt. Macht en onmacht, bezit en welzijn, worden bepaald door het inkomen. Niet perse door de hoogte ervan, maar wel door de mogelijkheid tot rechtvaardige verwerving. Doordenkend hierop zie je dan het enorme complexe probleem van de herstructurering van de bronnen van inkomsten, het kernpunt van een veranderende internationale en nationale samenleving. De discussie hierover wordt echter vaak verlegd naar een zijspoor, waar conservatief en progressief de degens dan kruisen, maar waarbij men zelf buiten schot blijft. Ik vraag me dan wel eens af: hoe progressief is progressief nu eigenlijk? Waarvoor die energieverspilling, als niet het kernpunt van de maatschappelijke wanverhouding in de wereld en in eigen land zelf wordt aangepakt?

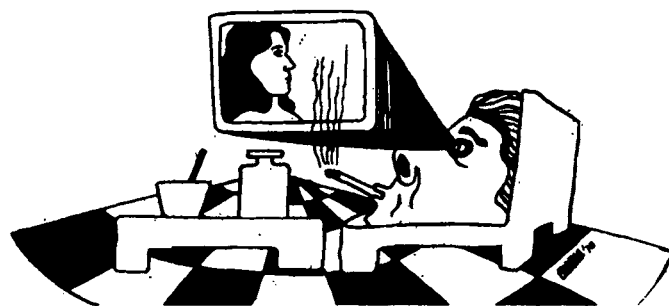
Er is een zekere terughoudendheid ten aanzien van radicaliteit op dit punt. Begrijpelijk, omdat het in eigen vlees snijdt. Maar men moet zich dan wel realiseren dat men met al zijn progressiviteit dan in de behoudende hoek zit en dat het geporteed zijn voor een

andere rechtvaardigere menselijke samenleving feitelijk niets anders is dan het welwillende caritatieve gebaar van de bezittende klasse, dat niet ongenegen is de minder bedeelde ook een graantje te laten mee pikken van wat uit de overvolle bak gevallen is.

Latijnsamerikanen, zoals b.v. Hugo Asmmann in Concilium, april 1973, 92-102, maken ons duidelijk, hoe gemakkelijk we als het ware bij traditie in deze fout gaan. Zij hadden de hoop, dat er inderdaad een weg gevonden was naar een beter Latijns Amerika dank zij allerlei initiatieven, die een werkelijke verandering te weeg zouden moeten brengen en die een einde zouden maken aan de mensonwaardige toestanden van ellende van de meerderheid van de bevolking. Ze zijn bedrogen uitgekomen. En ze zijn gaan analyseren, waarom het niet gelukt is. Hierbij moeten ze ook de progressieven aankijken en nog altijd met de niet-begrijpende ogen van de arme, die bedelend en vragend zijn hand op moet houden. Ze leggen het falen van onze progressiviteit bloot, omdat die niet verder komt dan een stuk welvaartsverdeling, terwijl zij door onze welvaartsstructuur moeten vechten om in leven te blijven. Ze verwijten ons dat we afdwalen op zijwegen omdat het begin (én het einde) van al hun ellende, het bezit van de economische machtsmiddelen, als zodanig niet door ons wordt erkend. Voor ons een discussiepunt, voor velen in de Derde Wereld een kwestie van leven of dood. Ze zijn nog de onderliggende afhankelijke partij, maar ze weten en voelen dat ze onder moeten liggen. De vraag is niet: hoe lang accepteren ZIJ dat nog, maar: hoelang accepteren WIJ, die voor progressief willen doorgaan, dat nog. Door het geval Chili zijn er velen aan het denken gegaan. De "bedreigden" hebben de handen ineengeslagen en hebben vernietigend uitgehaald. De welvarende "progressieven" zien - zij het met leedwezen - toe, hoe hun hoop op een betere maatschappij in rook verdwijnt. De arme blijft nog steeds de uitgebuite en onderdrukte. Hoe lang nog kunnen we ons progressief noemen? Zal het duidelijke antwoord hierop te voorschijn komen, nu de Arabieren de oliekraan hebben dichtgedraaid en WIJ eens een keer in de kou komen te zitten?

W. Timmermans

cijfers

VOOR LUIGALGLEZERS

BUITENLANDSE INVESTERINGEN.

Op vijf jaar tijd, t.t.z. van 1 januari 1968 tot 31 december 1972 hebben de Belgische regeringen 5 miljard 372 miljoen toegekend aan buitenlandse ondernemingen die zich in ons land kwamen vestigen. Dit onder de vorm van subsidies in intrest en premies in kapitaal.

Totaal staan deze ondernemingen in voor 28.892 werkgelegenheden.

De moedermaatschappijen van deze bedrijven staan in volgende landen : V.S. 121, Nederland 65, Frankrijk 43, Groot Britannië 42, Duitse Bondsrepubliek 34, Zwitserland 15, Zweden 8, Japan 3, Italië 1, andere landen 24.

PETROLEUMMACHTEN.

Zeven maatschappijen controleren nagenoeg de wereldolie-markt : Exxon (Esso), Mobil Oil - Standard Oil of California (Chevron), Gulf Oil, Texaco, B.P., en Royal Dutch Shell. Deze zeven controleren in de westerse wereld (Noord-Amerika daar gelaten) niet minder dan 3/4 van de produktie en meer dan de helft van raffinage en verdeling.

Zij heersen van de oliebron tot de verbruiker : zoeken naar olie, pompen olie, verschepen olie, raffineren olie en gieten ze in uw wagen.

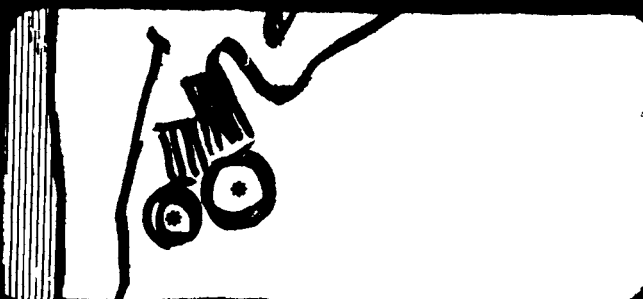
De zeven zijn het natuurlijk eens om samen afspraken te maken in verband met de olieprijzen en waken er over mogelijke nieuwe firma's van de markt te houden. Olie is voor de zeven niet de enige bron van inkomsten : aardgas, steenkool, uranium, teerzand, en nog zoveel andere produkten zijn een bron van rijke inkomsten.

Exxon, Mobil Oil en Gulf Oil, eerste, tweede en vierde grootste Amerikaanse maatschappijen zagen, in de loop van het derde trimester van dit jaar, hun winsten stijgen met 80,64 en 91 percent, schrijft het syndikaal blad "De Werker".

Minister Claes en de regering schijnen hiermede geen rekening gehouden te hebben...

VERMINDERING TROEPEN IN EUROPA.

Tijdens de recente vergadering van de Konferentie voor wederzijdse en evenwichtige troepenverminderingen (MBFR) - dat samenkomt in het raam van de voorbereiding van een Konferentie voor Europese Veiligheid en Samenwerking werd door woordvoerders van het Warschaupakt bekend gemaakt dat zij een plan zouden indienen waarbij de troepen van het Warschaupakt en de NAVO tegen 1975 hun troepen met 20.000 manschappen zouden kunnen verminderen. Voor 1976 en 1977 zouden dan verminderingen volgen van 5 en 10 t.h.

amerika

DE VOLKERENMOORD OP DE AMAZONE-INDIANEN.

Men is goed bezig in alle stilte, zonder dat er een haan naar kraait, de laatste Amazone-Indianen uit te roeien. D'Arcy-Ribeiro, een Braziliaanse etnoloog, die van deze zaak zijn levenswerk heeft gemaakt, is formeel : als de massamoord doorgaat aan het huidige ritme, dan is er in 1980 geen enkele Indiaan meer over in gans het Amazone-oerwoud. Dan zal men hen enkel nog kennen vanuit geschiedenisboekjes. Met een beetje geluk zullen we hier of daar nog een opgezet exemplaar vinden, zoals bij uitgeroeide diersoorten. Dit is een misdaad van de Westerse beschaving die wereldwijd bekend gemaakt moet worden. Dit is een zaak die het wereldgeweten, en zeker ons, "beschaafde Westelingen" aanbelangt. Wij mogen bij zo'n afschuwelijk misdrijf niet blijven stilzitten. Er moet iets gebeuren vóór het te laat is.

1. Die genocide, die regelrechte jacht op Indianen, omvat verschillende terreinen :

1.1. DE FYSISCHE UITROEIING.

Men roeit de roodhuiden inderdaad fysisch uit. Het woord "jacht" is daar net gebruikt. Die term is niet te sterk. De mentaliteit bij de Zuid-Amerikaanse mestiezen en blanken is er werkelijk een van : zodra je een rooie ziet, knal je hem neer.

Een transpositie dus van het principe dat volksmoordenaar-met-ervaring Generaal Sheridan in de V.S.A. reeds verkondigde in de 19e eeuw : "The only good Indian is a dead India". Op het Zuid-Amerikaanse platteland heerst de opvatting dat je met een Indiaan te doden niet alleen niets slechts doet, maar bovendien iets goeds : je roeit er ongedierte mee uit. Een treffend voorbeeld werd onlangs nog gegeven door een proces te Villavicencio, Columbië. Dit proces was zo gerucht-makend dat het zelfs op onze eigen B.R.T. weerklank vond. Het ging om een aantal halfbloeden die een 16-tal Indianen van de Cuiba-stam uitnodigde op een kerstmaal. Toen ze goed en wel aan het eten waren doodden ze hen allemaal, met revolverschoten en mes-

steken. Ze lieten de lijken op een hoop liggen. Twee Indianen hadden zich echter voor deed gehouden en ontsnapten. Zij maakten de zaak bekend aan twee missionarissen. De affaire kwam voor de rechtbank. Daar gaven de daders grif toe dat ze de Indianen gedood hadden. "Maar," zo voerden zij ter verdediging aan, "wij wisten eerlijk gezegd niet dat het verkeerd was zo iets te doen. Integendeel, wij hebben altijd gehoord dat je Indianen best doodt, omdat ze toch allemaal slecht zijn". Zij voegden eraan toe dat zij verschillende andere personen konden aanwijzen die óó Cuiba's gedood hadden. Zij waren erg verwonderd dat juist zij daarvoor moesten opdraaien. Het meest mensonterend van deze zaak is echter nog dat de jury de moordenaars vrij-sprak onder de motivering dat zij "inderdaad misschien wel te goeder trouw hebben gehandeld. Het is inderdaad best mogelijk dat zij op dat punt verkeerd ingelicht waren."

Daarnaast worden er door eigenaars-in-spe van Amzzonegebied ook benden huurdoers ingezet om hun stuk oerwoud van Indianen te zuiveren. Eén van de gehuurde doders, "El Brito", is daar eens rond voor uitgekomen. Hij zegde dat sommigen daar ook speciaal afgerichte honden voor hebben. Soms worden dorpen vanuit de lucht met dynamiet en mitrailleurvuur bestookt. De Braziliaanse procureur-generaal, Jader Figueredo, heeft over dergelijke praktijken een dossier samengesteld. Het weegt 103 kg. Naast individuele gevallen van manslag en georganiseerde moordpartijen is er nog een meer stilzwijgende genocide het verspreiden van ziektes. De Amazone-Indianen zijn niet bestand tegen enkele voor ons nochtans vrij onschuldige kwalen, zoals bv. mazelen en griep. Het volstaat om op de weg naar een dorp een paar dekens, beslapen door iemand met griep, neer te leggen als geschenk, om een paar weken later geen enkele overlevende meer te vinden.

Vele stammen zijn aldus totaal verdwenen. Wat de fysieke uitmoording

betreft mag tenslotte ook de rol van de overheid niet vergeten worden. De onderscheiden regeringen van de Zuid-Amerikaanse landen moeten in wreedheid zeker niet onderdoen voor hun onderdanen. In 1969 organiseerde de Peruaanse overheid bv. een militaire expeditie tegen de Campa-Indianen. De militaire codenaam voor de operatie was "operación Palos". Verscheidene Campa-dorpen werden met napalm bestookt. Het motief : de Indianen waren smokkelaars, kidnappers, en communisten. Hoe het mogelijk is dat Indianen die geen Spaans spreken en amper een blanke gezien hebben "communist" kunnen zijn, dat was blijkbaar een bedenking van ondergeschikt belang.

Een ander frappant voorbeeld : de S.P.I., de officiële dienst ter bescherming van de Indianen in Brazilië is gebleken misschien de grootste Indianenmoordenaar van al te zijn : de ambtenaren van die dienst lieten zich amssaal omkopen om de Indianen, die ze juist moesten beschermen, te verdrijven uit de gebieden die landhongerige blanken willen inpalmen. Onder druk van de openbare opinie heeft men 130 hoge ambtenaren van de dienst moeten veroordelen. Majoor Luis Neves, de leider van de S.P.I. werd van niet minder dan 42 misdaden beschuldigd. Er werd tegen hem 5.000 blz. bezwarend bewijsmateriaal verzameld.

1.2. DE MORELE EN CULTURELE UITROEIING.

De roodhuiden worden ook cultureel afgetakeld. Zij zijn "wilden" die absoluut beschaafd moeten worden. Dat heeft bij de Indianen voor gevolg dat zij cultureel tussen twee stoelen komen te zitten : hun eigen cultuur mogen ze niet meer beleven, en de Westerse begrijpen ze niet. De Indianen zijn erg vrijheidslievend en gaan in die frusterende toestand wegwijnen. Het is proefondervindelijk bewezen dat er onder die Indianen die met de Westerse beschaving in contact kwamen heel wat bloedarmoede voorkomt, alsook bvb. een hoog percentage zelf-

moorden. In Peru is het zelfs zo dat een bepaalde groep van de Campa-stam zich collectief weigert voort te planten. Culturele verdrukking heeft voor de Indianen evengoed als directe lichamelijke agressie de dood als uiteindelijk gevolg. Bij deze toestand past het dat we ons toch even afvragen of de Indianen zo persé beschaafd moeten worden? Een beschaving die zich in veel gevallen beperkt tot Coca-Cola in blik en transistors. Etnologen hebben aangevoond dat zij in vele opzichten eenvoudiger veel beschaafder zijn dan wijzelf. Bij de Makiritare in Venezuela bvb. is het wel toegelaten in een oorlog de tegenstander te verwonden, maar niet hem te doden. Wie toch een vijand ombrengt, wordt door zijn eigen dorpsgenoten zwaar en langdurig gestraft. Wat is er beschaafder, diè opvatting over oorlog of de onze, waar je à rato van het aantal koudgemaakte vijanden medailles krijgt?

Vele stammen beleven ook vbv. hun godsdienstige principes veel consequenter in het alledaagse leven dan wij. Ook daar kunnen wij, "lauwe kristenen" soms wel een punt zuigen.

Met andere woorden de blanken moeten er eindelijk eens van afstappen altijd en overal hun eigen cultuur als de enige weg naar de zaligheid op te dringen. Wij moeten eens van ons meerderwaardigheidscomplex trachten af te geraken.

2. Is er een oplossing voor dit probleem?

Jazeker. De enige oplossing die tot dusver succesrijk is geweest is die van de gebroeders Villas Boas. Waar de politiek van "Integratie in de Westerse beschaving" die door de regeringen van de onderscheiden Latijns-Amerikaanse landen wordt aangehangen, faalt, gooien zij het over een andere boeg. Zij hebben een stuk oerwoud, het Xingu-park, aangekocht, en er enkele van de meest bedreigde stammen samengebracht. Zij laten hen volledig leven zoals zij dat wensen, volgens hun traditionele cultuur. Zij houden alle blanken, die ook maar enige druk op de Indianen kunnen uitoefenen, uit de buurt. De verschillende aspecten van onze beschaving worden op een louter passieve manier aan de Indianen getoond. Het staat hen volledig vrij daar wat dan ook van over te nemen of niet over te nemen. Zij kunnen dat doen volgens hun eigen assimilatie-ritme (de minste dwang bleek immers fataal te zijn).

De resultaten die totnogtoe behaald werden zijn schitterend : het Xingu-park is de enige plaats waar de Indianen in aantal toenemen, en zelfs zeer snel. Bovendien is het frappant dat zij, als zij eenmaal bewust gemaakt zijn van hun eigen culturele waarden, zij eigenlijk nog maar weinig van de Westerse cultuur willen overnemen. Zij geven de voorkeur aan hun eigen cultuur. De Braziliaanse regering ziet het succes van het Xingu-park echter met lede ogen aan. Zij bedreigt het nu zelfs rechtstreeks met de ondergang, want zij is bezig met de "trans-amazonica"-autoweg er precies middendoor te leggen, daar waar een kleine omweg nochtans zou volstaan om het park te sparen.

3. De Vlaamse wiza.

Hoogstwaarschijnlijk zal er gedurende de maand december in West-Vlaanderen een Vlaamse afdeling van de Wiza opgericht worden, in navolging van de Nederlandse Wiza. Wiza staat voor "Werkgroep Indianen Zuid-Amerika". Reeds geruime tijd zijn er ook in Vlaanderen enkele mensen die aan dat probleem van de Amazone-Indianen, dat zo dringend een oplossing behoeft, wat willen doen. Er werden reeds enkele losse acties gevoerd, maar de nood van efficiëntie, voelen. losse acties gevoerd, maar de nood aan een georganiseerde werkgroep doet zich, o.a. om redenen van efficiëntie, voelen. In Noord-Nederland is de Wiza er reeds in geslaagd ettelijke duizenden gulden naar o.a. de gebroeders Villas Boas op te sturen.

Wij willen op twee vlakken ageren :

- a) het bewustmaken van de mensen hier te lande van het probleem, daartoe verspreiden wij o.a. het door de Nl. Wiza ter beschikking gestelde informatie-materiaal. (waarvoor U op onderstaand adres terecht kan). Wij houden ook informatie-acties, o.a. info-avonden met dia's en info-stands op allerlei tentoonstellingen en manifestaties.
- b) Gezien de hoogdringendheid van het probleem is het echter nodig zo spoedig mogelijk iets te ondernemen in Zuid-Amerika zelf. Het is de bedoeling om mensen - bvb. studenten ter vervanging van hun legerdienst - als monitor naar Zuid-Amerika te sturen om bvb. de gebroeders Villas Boas te helpen.

Begin volgend jaar vertrekken er al twee mensen. Omdat er nog geen voldoende financiële middelen voorhanden zijn dragen zij vooralsnog de kosten voor het grootste deel zelf.

Als ook U vindt dat er voor de Amazone-Indianen iets gedaan moet worden, als U daar bovendien zelf daadwerkelijk iets voor wil doen, sluit dan aan bij de Vlaamse Wiza. U kan dieper op het probleem ingaan door ons informatie-materiaal eens door te nemen. U kan ons ook financieel steunen door storting of overschrijving op onderstaande giro-rekening. Daar kunt U ook terecht voor alle nadere inlichtingen. Mensen, er moet iets gebeuren, en het moet bovendien vlug gebeuren. Help ons de Indianen helpen.

Stefaan Oplinus
Heilig Hartstraat 35/19
8800 Roeselare
P.C.R. 000-1083587-97

**STOP
UW WASZWIJDER TS66
IN UW WASMACHINE
WM66**

Wasmachine WM 66

Een vereenvoudigd halfautomatische
wasmachine voor het huishouden.
Dusdele worden
Eenvoudige verwerking
20 kg wasgoed
2 1/2 kWh voor elektrische aandrijving
Tafelrol op de bodem van de kuip
Automatische waterkeuze
Twee motoren

**TE KOOP BIJ UW LEVERANCIER
VAN ELEKTRISCHE
Huishoudapparaten**

WASSELSTUKKEN
DIENST- en VERGOED

Waszwever TS 66

Werk op schijven en
ontvangt te veel was
Wordt was niet goed
opgeborgen in de
wasmachine. Het is
nodig! Het wordt met

Deutsche Export voor
Import Gebruik met
WASSELSTUKKEN
Deutsche Export voor
Import

SPRL **G. AUGUIT**

ind de winkel bij
9000 GENT
TEL. 09-25 47 85

Postprijs 30 B. plus verzendingskosten 3 B.

**¡COMPANERO
PRESIDENTE
CONTINUAREMOS
TU LUCHA!**

BOEKENARSENAAL

Vraag zonder verplichting een uitgebreide folder bij

BOEKENARSENAAL

Lamstraat, 14

9000 GENT

Tel. 09/25 67 57

een rijke keus aan boeken

GRUNDIG

BRAUN

PHILIPS

**hifi stereo keten
combinatie**

EUROPA ELECTRONIC

J.A. PIETERSLAAN, 2 (aan 't STADHUIS) - OOSTENDE - Tel. 714.34

BOEKHANDEL

DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

KUNSTHANDEL

GALERIJ "ELITE"

Tolhuislaan 157 - Gent

Enorme keus van reproducties

Schilderijen van oude en hedendaagse schilders
Eigen werkhuis voor alle soorten inlijstingen.
tel. 22.16.31

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen

Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02)11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059)727.24

Kustlaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050)618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKENFONDS MARNIX

heeft steeds een uitgebreide keus van :

- Literaire
- Wetenschappelijke
- Politieke
boeken.

Alsook :

- Engelse
(Penguin - Pelican...)
- Franse
(Livre de Poche - 10/18...)
- Duitse
(D.T.V. - Goldmann...)
pocketseries.

AJUINLEI 18 - 9000 GENT
(evenwijdig met Veldstraat).

Tel. 09/25.10.92 Doorlopend geopend van
8.30u - 6.30u

VRIJE TOEGANG.

GAKKO s.v.

St.-Pietersnieuwstraat 107
9000 - Gent - tel. 23.27.88
OPEN : 08.30 - 18.30

DRUKKERIJ

* Offset en duplikator

Tijdschriften
Folders
Briefhoofden
Omslagen

UITGEVERIJ

Boeken
Affiches
Bindwerk
Drukkerij-
papier

Wetenschappelijke
& literaire
uitgaven
Posters

WINKEL

Kantoorartikelen
Papierwaren
Boeken, pockets
Schrijfmachines
Labojassen
Kranten

* Speciale voorwaarden voor verenigingen *

VREDESINITIATIEVEN

EEN BELANGRIJKE STUDIEDAG OVER DE MULTINATIONALE ONDERNEMINGEN.

Het wordt steeds duidelijker, zij het dan voor velen nog onvoldoende gemotiveerd, dat de multinationale ondernemingen een zeer nefaste rol spelen in de wereldpolitiek.

De rol van IIT en Kennecot in Chili en de houding van de Petroleummaatschappijen in ons land zijn daar enkele van de vele voorbeelden van.

Het tijdschrift VREDE vzw. werkt aan de voorbereiding van een Colloquium over verschillende aspecten van de rol der Multinationale ondernemingen.

Deze zullen behandeld worden in vier commissies en tijdens een plenaire vergadering.

De Multinationale ondernemingen en de Derde Wereld : inleiding Kathleen STEEL Wetenschappelijk vorser.

De Multinationale ondernemingen en de Monetaire Problemen : inleiding Prof. Piet Frantzen.

De Multinationale ondernemingen, België en Europa : inleiding Danny Van den Bulcke Lector.

De Multinationale ondernemingen en de arbeidersbeweging : inleiding Prof. J. Nagels.

Volgende personen verlenen reeds eveneens hun medewerking :

Brigitte Van Maele - lic. economie, Albert De Smaele - oud Minister, Toon Colpaert - lic. economie, Pierre Joye-journalist, Karel Michielsen - Vlaams Angola Comité, Ignaas Lindemans - Studiedienst A.C.V., L. Quintens - Studiedienst ACV, G. De Swert - studiedienst ACV, Eugene Lambrechts - nat. sekretaris ACOD, R. De Preter - lic. economie, Prof. Leo Michielsen, Prof. Hein Picard, Jos Bosmans - Justitia en Pax, Robert De Gendt - sekr. generaal Wereldbeweging van Christen Werkers, Wilfried De Vlieghe - ambtenaar, Prof. Herman Bathazar, enz. enz.

De plénaire zitting zal plaats hebben onder voorzitterschap van Prof. Barth De Schutter.

Het Colloquium zal plaats hebben op zaterdag 23 maart. Personen die belangstelling hebben voor dit belangrijk initiatief kunnen zich reeds bekend maken door te schrijven aan:

André De Smet.

Redaktie "Vrede" vzw.

Bagattenstraat 136

9000 Gent.

VREDESINITIATIEVEN.

Te Aalst ging een geslaagde Chiliavond door met sprekers van het ABVV, ACV, BSP, KP en CVP, waaraan een dr. iehonderd personen deelnamen.

De betoging tegen Brazil-export te Brussel mag een uitzonderlijk succes genoemd worden. Ruim 15.00 personen namen hier aan deel. Bijzonder uit Vlaanderen was de deelname zeer belangrijk o.m. door de aanwezigheid van talrijke leden van Christene organisaties.

In Tielt werd voor een talrijk publiek een informatieavond ingericht over Chili waarof het woord gevoerd werd door dhr De Wilde.

Tijdens een solidariteitsavond met het volk van Chili te Zottegem werd het woord gevoerd door dhr. Van Herzele, Mandel, B. Van Hoorick en R. De Smet.

De Belgische afgevaardigden van het Kongres van Vredeskrachten te Moskou vergaderden te Brussel om de mogelijkheden van een verdere samenwerking voor de vrede te onderzoeken.

GESCHENKENFOREN.

De geschenkenforen die reeds te Harelbeke en te Oostende doorgingen mochten zich in een zeer grote belangstelling verheugen.

Spijts de autoloze zondag, mag de opkomst en het resultaat beter genoemd worden dan vorige jaren.

Te Harelbeke werd, tijdens de vooropening, het woord gevoerd door onze vrienden Eddy Glorieux en André De Smet. voor meer dan honderd aanwezigen.

Voor een bomvolle zaal werden te Oostende de inleidingen gehouden door onze medewerkers André De Smet en Stef Lievens.

INNERLIJKE TOMBOLA.

De winnaars van de prijzen van onze innerlijke tombola worden verzocht deze voor het einde der maand december af te halen in ons sekretariaat - Bagattenstraat 136 Gent.